

تاریخ آزمون

جمعه ۱۴۰۳/۰۸/۰۴

سؤالات آزمون دفترچه شماره (۱) دوره دوم متوسطه پایه دوازدهم انسانی

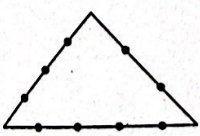
نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۹۰	مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

مدت پاسخگویی	شماره سؤال		وضعیت پاسخگویی	تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
	از	تا				
۳۵ دقیقه	۱۵	۱	اجباری	۱۵	ریاضی و آمار ۳	۱
	۲۵	۱۶	زوج کتاب	۱۰	ریاضی و آمار ۱	
	۳۵	۲۶		۱۰	ریاضی و آمار ۲	
۲۵ دقیقه	۵۰	۳۶	اجباری	۱۵	علوم و فنون ادبی ۳	۲
	۶۰	۵۱	زوج کتاب	۱۰	علوم و فنون ادبی ۱	
	۷۰	۶۱		۱۰	علوم و فنون ادبی ۲	
۳۰ دقیقه	۸۰	۷۱	اجباری	۱۰	جامعه‌شناسی ۳	۳
	۹۰	۸۱		۱۰	جامعه‌شناسی ۱	
	۱۰۰	۹۱		۱۰	جامعه‌شناسی ۲	
۱۰ دقیقه	۱۱۰	۱۰۱	اجباری	۱۰	روان‌شناسی	۴

ریاضیات

- ۱- دو تاس را پرتاب می‌کنیم، در صورتی که اختلاف اعداد رو شده صفر باشد دو سکه و در غیر این صورت یک تاس را پرتاب می‌کنیم. تعداد حالات مختلف در این آزمایش کدام است؟
- ۱۴۸ (۱) ۲۰۴ (۲) ۲۲۴ (۳) ۲۴۰ (۴)
- ۲- در معادله $\frac{(x-2)!}{x} = \frac{(x-1)!}{20}$ ، حاصل $x!$ کدام است؟
- ۶ (۱) ۲۴ (۲) ۱۲۰ (۳) ۷۲۰ (۴)
- ۳- با جایگشت حروف کلمه (مسلمانان) چند کلمه هشت حرفی می‌توان نوشت؟
- ۵! (۱) ۶! (۲) ۷! (۳) ۸! (۴)
- ۴- خانواده‌ای شامل پدر، مادر، سه دختر و دو پسر به چند طریق می‌توانند کنار هم بنشینند به طوری که پدر و مادر کنار هم باشند ولی پسرها کنار هم نباشند؟
- ۴۸۰ (۱) ۶۸۰ (۲) ۹۶۰ (۳) ۱۴۴۰ (۴)
- ۵- با حروف کلمه (ریاضی) چند کلمه پنج حرفی می‌توان نوشت به طوری که حروف (ی) همزمان در اول و آخر کلمه نباشند؟
- ۶۰ (۱) ۵۴ (۲) ۳۶ (۳) ۲۴ (۴)
- ۶- با حروف کلمه (ریاضی) چند کلمه سه حرفی می‌توان نوشت که شامل یک حرف (ی) باشد؟
- ۱۸ (۱) ۲۴ (۲) ۴۲ (۳) ۶۰ (۴)
- ۷- در داخل مثلث شکل زیر، چند مثلث بر روی نقاط مشخص شده می‌توان رسم نمود؟
- ۲۴ (۱) ۳۹ (۲) ۷۹ (۳) ۱۷۲۸ (۴)
-
- ۸- مجموعه اعداد طبیعی یک رقمی چند زیرمجموعه پنج عضوی دارد که شامل مضارب ۴ باشد، ولی شامل مضرب ۵ نباشد؟
- ۱۲۶ (۱) ۹۰ (۲) ۷۷ (۳) ۲۰ (۴)
- ۹- به چند طریق می‌توان از بین ۲ مهره آبی، ۳ مهره قرمز و ۴ مهره سفید سه مهره انتخاب کرد به طوری که حداکثر دو مهره هم‌رنگ باشند؟
- ۵ (۱) ۴۴ (۲) ۷۹ (۳) ۸۴ (۴)
- ۱۰- بر روی Π نقطه واقع بر محیط یک دایره، ۵۵ وتر می‌توان رسم نمود. بر روی همین نقاط چند مثلث می‌توان رسم کرد؟
- ۱۱ (۱) ۱۷ (۲) ۱۶۵ (۳) ۱۹۱ (۴)
- ۱۱- با حروف کلمه (ریاضیات) چند کلمه سه حرفی متمایز می‌توان نوشت؟
- ۸۴ (۱) ۱۲۰ (۲) ۲۷۶ (۳) ۱۲۶۰ (۴)
- ۱۲- کدام آزمایش تصادفی نمی‌باشد؟
- (۱) خارج کردن دو مهره از کیسه‌ای شامل ده مهره سفید
(۲) زوج بودن مجموع دو عدد صحیح
(۳) بزرگ‌تر شدن مربع هر عدد از خود آن عدد
(۴) کوچک‌تر شدن معکوس هر عدد از خود آن عدد
- ۱۳- ۳ مسافر یک تاکسی در ۴ ایستگاه می‌توانند پیاده شوند. فضای نمونه این آزمایش چند عضو دارد؟
- ۳! (۱) ۴! (۲) ۳۴ (۳) ۴۳ (۴)
- ۱۴- در یک بازی کامپیوتری در پرتاب چند تاس تنها اعداد یکسان ظاهر می‌شوند. تعداد اعضای فضای نمونه پرتاب Π تاس در این بازی کدام است؟
- ۶ (۱) ۲ Π (۲) ۶ Π (۳) ۱ (۴)
- ۱۵- می‌خواهیم از بین ۳ دانش آموز دهمی، ۴ دانش آموز یازدهمی و ۵ دانش آموز دوازدهمی سه نفر را انتخاب کنیم. فضای نمونه این آزمایش چند عضو دارد؟
- ۶۰ (۱) ۱۲۰ (۲) ۲۲۰ (۳) ۱۵ (۴)

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۶ تا ۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۲۶ تا ۳۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سوالات ۱۶ تا ۲۵)

۱۶- در جدول زیر y تابعی از x است. مقدار $a \times b$ کدام است؟

x	۳	۵	$\sqrt{16}$	$\sqrt{9}$	$\sqrt{125}$
y	۲۴۳	۱۷	۱۹	3^{a+b}	$(\sqrt{289})^{2a-b}$

۳ (۱)

۶ (۲)

۸ (۳)

۱۲ (۴)

۱۷- کدام رابطه زیر یک تابع است؟

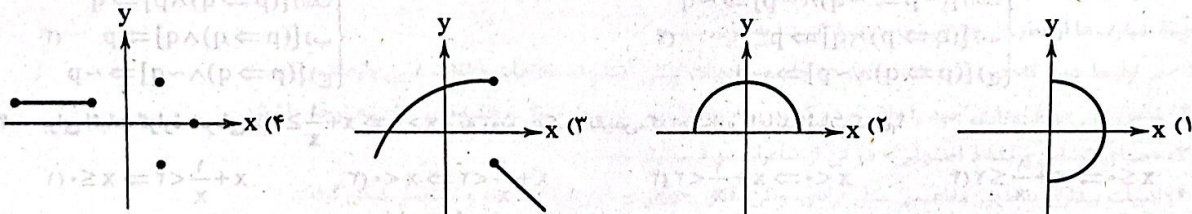
(۱) $F = \{(12, 13), (\sqrt{125}, 14), (\sqrt{144}, 2)\}$

(۲) $G = \{(-2/5, 7), (8, a), (b, 14), (a, 8), (\sqrt{512}, c)\}$ ($a \neq b \neq c$)

(۳) رابطه بین هر شخص و دوستانش.

(۴) رابطه بین اتومبیل و شماره پلاک آن.

۱۸- کدام نمودار زیر مربوط به یک تابع می‌باشد؟

۱۹- اگر رابطه $F = \{(\sqrt{3}, 2a+b), (9, 6), (\sqrt{3}, 7), (9, a+3b)\}$ یک تابع باشد، مقدار $a^3 - 3a^2b + 3b^2a - b^3 + 5$ چقدر است؟

۱۵ (۴)

۱۳ (۳)

۹ (۲)

۶ (۱)

۲۰- اگر رابطه $F = \{(1, 5), (3, 8), (2n+1, 9), (1, n^2 - 6n + 10)\}$ یک تابع باشد، مجموع جواب‌های معادله $(n+1)x^2 + x - (n+2) = 0$ کدام است؟

$-\frac{1}{6}$ (۴)

$\frac{1}{6}$ (۳)

$-\frac{13}{6}$ (۲)

$\frac{13}{6}$ (۱)

۲۱- اگر برد تابع $f(x) = x^2 - 6x$ برابر $\{7, -5, -8\}$ باشد، دامنه آن شامل چند عدد صحیح نامنفی می‌باشد؟

۵ (۴)

۶ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۲۲- برد تابع زیر کدام است؟

$f: A \rightarrow B, A = \{-11, 3, -6\}$
 $f(x) = \frac{\sqrt{3+2|x|}}{2x}$

$\{\frac{1}{2}, -\frac{5}{22}, \frac{\sqrt{15}}{6}\}$ (۲)

$\{-\frac{1}{2}, \frac{5}{22}, \frac{\sqrt{15}}{12}\}$ (۱)

$\{\frac{1}{2}, -\frac{5}{22}, -\frac{\sqrt{15}}{12}\}$ (۴)

$\{-\frac{1}{2}, \frac{5}{22}, -\frac{\sqrt{15}}{6}\}$ (۳)

۲۳- برد تابع $f(x) = |2x-1| + 5$ با دامنه $\{0, -2, +2\}$ کدام است؟

$\{4, 8, 10\}$ (۴)

$\{0, 4, 8\}$ (۳)

$\{6, 8, 10\}$ (۲)

$\{0, 4, 5\}$ (۱)

۲۴- اگر $f(x) = x + \frac{4}{x}$ مقدار $f(1+\sqrt{3}) + f(1-\sqrt{3})$ چقدر است؟

$-\sqrt{3}$ (۴)

$-2\sqrt{3}$ (۳)

-2 (۲)

-1 (۱)

۲۵- اگر $f(x) = \frac{x^2 + 2\sqrt{3}x + 3}{x^2 - 6x + 9}$ مقدار $f(3-\sqrt{3})$ کدام است؟

$\frac{1}{9}$ (۴)

۹ (۳)

۳ (۲)

$\frac{1}{3}$ (۱)

ریاضی و آمار (۲) (سؤالات ۲۶ تا ۳۵)

زوج درس ۲

۲۶- اگر x قیمت فروش و y قیمت خرید باشد، نمایش ریاضی چه تعداد از گزاره‌های توصیفی زیر درست است؟

(الف) ده درصد قیمت فروش کالا به علاوه قیمت خرید آن برابر ۵۰۰ است. $\leftarrow 0.1x + y = 500$

(ب) دو برابر سود حاصل از فروش کالا، چهار برابر مربع قیمت خرید کالا است. $\leftarrow 2x - y = 4y^2$

(ج) چهل درصد قیمت فروش کالا با خمس سود آن برابر است. $\leftarrow 0.4x = \frac{x-y}{5}$

(د) تفاضل سه برابر قیمت خرید از پنج برابر قیمت فروش کالا برابر سود آن است. $\leftarrow 3y - 5x = x - y$

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۲۷- $\frac{1}{5}$ یک تانکر پر از بنزین است. اگر ۵۰۰ لیتر بنزین به آن بیفزاییم، ۲۵ درصد آن هم چنان خالی می‌ماند. کدام یک از مدل‌های زیر، معادله حجم تانکر را نشان می‌دهد؟ (x حجم تانکر است.)

۱) $\frac{1}{5}x + 500 = \frac{1}{4}x$ (۱) ۲) $\frac{1}{4}x + 500 = \frac{1}{5}x$ (۲) ۳) $\frac{3}{4}x + 500 = \frac{1}{5}x$ (۳) ۴) $\frac{1}{5}x + 500 = \frac{3}{4}x$ (۴)

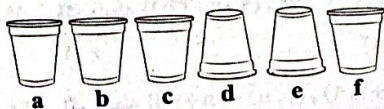
۲۸- کدام گزینه به ترتیب قواعد الف) قیاس استثنایی، ب) مغالطه و ج) عکس نقیض گزاره شرطی را نشان می‌دهد؟

الف) $[(p \Rightarrow q) \wedge q] \Rightarrow p$	ب) $[(p \Rightarrow q) \wedge p] \Rightarrow q$	ج) $[(\sim q \Rightarrow \sim p) \wedge \sim q] \Rightarrow \sim p$	د) $[(\sim p \Rightarrow \sim q) \wedge \sim p] \Rightarrow \sim q$	ه) $[(q \Rightarrow p) \wedge q] \Rightarrow p$	و) $[(p \Rightarrow q) \wedge \sim p] \Rightarrow \sim q$
الف) $[(p \Rightarrow q) \wedge q] \Rightarrow p$	ب) $[(p \Rightarrow q) \wedge \sim p] \Rightarrow \sim q$	ج) $[(p \Rightarrow q) \wedge \sim q] \Rightarrow \sim p$	د) $[(p \Rightarrow q) \wedge p] \Rightarrow q$	ه) $[(p \Rightarrow q) \wedge q] \Rightarrow p$	و) $[(p \Rightarrow q) \wedge \sim q] \Rightarrow \sim p$

۲۹- برای اثبات گزاره شرطی « $x > 0 \Rightarrow x + \frac{1}{x} \geq 2$ » به روش عکس نقیض، کدام گزاره را باید اثبات کنیم؟

۱) $x + \frac{1}{x} < 2 \Rightarrow x \leq 0$ (۱) ۲) $x + \frac{1}{x} < 2 \Rightarrow x < 0$ (۲) ۳) $x < 0 \Rightarrow x + \frac{1}{x} < 2$ (۳) ۴) $x \leq 0 \Rightarrow x + \frac{1}{x} \leq 2$ (۴)

۳۰- اگر در هر حرکت فقط مجاز باشیم وضعیت دقیقاً سه لیوان را تغییر دهیم، با حداقل چند حرکت، همه لیوان‌ها وارونه می‌شوند؟ (۱ امکان پذیر نیست.)

۱ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴)

۳۱- اگر a, b و c سه عدد حقیقی منفی بوده و $a < b$ باشد، در کدام یک از مراحل استدلال‌های A و B، اولین اشتباه رخ داده است؟

A: $a < b$	B: $a < b$
۱) $a + c < b + c$	۱) $a^2 < b^2$
۲) $c(a + c) < c(b + c)$	۲) $a^2 - b^2 < 0$
۳) $ac + c^2 < bc + c^2$	۳) $(a - b)(a + b) < 0$
۴) $ac < bc$	۴) $\frac{(a - b)(a + b)}{a - b} > \frac{0}{a - b}$
	۵) $a + b > 0$

۳۲- به ازای چه مقداری از k ، مجموعه A یک تابع را نمایش می‌دهد؟
 A = $\{(2, 1), (k, 4), (3, k+2), (3, k^2), (-2, k), (-3, k)\}$
 ۱) $k = -2$ ۲) $k = 3$ ۳) $k = 4$ ۴) هیچ مقدار k

۳۳- در تابع $f: A \rightarrow B$ اگر $R_f = \{-1, 5, 12/5\}$ باشد، تعداد اعضای دامنه تابع f کدام نمی‌تواند باشد؟
 ۱) ۵ ۲) ۶ ۳) ۴ ۴) ۳

۳۴- اگر $f(x) = \sqrt{x^2 - 6x + 10}$ باشد، مقدار تابع به ازای $3 + 2\sqrt{2}$ کدام است؟
 ۱) ۲ ۲) $3\sqrt{2}$ ۳) $2\sqrt{2}$ ۴) ۳

۳۵- اگر زوج مرتب‌های $(m, 2)$ و $(6, n)$ متعلق به تابع $f(x) = 5x - 3$ باشند، مقدار $3m^2 + \frac{n}{3}$ کدام است؟
 ۱) ۹ ۲) ۶ ۳) ۱۲ ۴) ۱۵

علوم و فنون ادبی

۳۶- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب، معرف چه کسی است؟

الف) شعرهای او به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامه «نسیم شمال» به چاپ می‌رسید.
ب) فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود و «سردبیری روزنامه مجلس» را بر عهده داشت.

ج) از شاعرانی که به سبب آزادی‌خواهی، در دوره مشروطه به زندان افتاد. وی تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود.

د) شاعر وطنی و از موسیقی‌دانان بزرگ عهد مشروطیت بود. وی مضامین وطن‌دوستی و ستیز با نادانی را با آوازی زیبا و پرشور می‌خواند.

۱) سید اشرف‌الدین گیلانی - ادیب‌الممالک فراهانی - فرخی یزدی - عارف قزوینی

۲) محمدتقی بهار - ادیب‌الممالک فراهانی - ایرج‌میرزا - عارف قزوینی

۳) سید اشرف‌الدین گیلانی - ادیب‌الممالک فراهانی - فرخی یزدی - میرزاده عشقی

۴) محمدتقی بهار - سید اشرف‌الدین گیلانی - فرخی یزدی - عارف قزوینی

۳۷- چند اثر درست معرفی شده است؟

«(منشآت: ادیب‌الممالک فراهانی) / (چرندوپرند: علی‌اکبر دهخدا) / (تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران: محمدتقی بهار) / (نمایشنامه سه

تابلوی مریم: عارف قزوینی) / (شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن‌خان بدیع) / (داستان باستان: محمدباقر میرزا خسروی) / (خداوندنامه: نشاط

اصفهانی) / (گلشن صبا: صبا کاشانی)»

۱) شش

۲) پنج

۳) چهار

۴) سه

۳۸- همه عبارتها از نظر تاریخ ادبیات درست است؛ به جز.....

۱) در اواسط دوره قاجار، موضوعات جدید در جامعه و ادبیات پیش آمد و اصطلاحات و لغات غربی وارد شعر شد.

۲) شاعران در دوره بیداری خود را وقف مردم کردند و به محتوا بیش از صور خیال و جنبه‌های شاعرانه توجه داشتند.

۳) «صبا کاشانی و نشاط اصفهانی» دو تن از شاعران دوره بیداری هستند.

۴) ادبیات بیداری با ظهور مفاهیمی مثل آزادی، وطن، قانون‌خواهی و مبارزه با استبداد و استعمار شکل گرفت.

۳۹- همه گزینه‌ها از دیدگاه «تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی» درست است؛ به جز.....

۱) شاعران دوره بازگشت از این جهت اهمیت دارند که توانستند زبان شعر را از آن حالت سستی که در اواخر سبک هندی در شعر به وجود آمده بود، نجات بخشند.

۲) گروهی از شاعران دوره بازگشت مانند قآنی شیرازی و سروش اصفهانی به قصیده‌سرایی به سبک شاعران هندی پرداختند.

۳) گروهی دیگر از شاعران دوره بازگشت غزل‌سرایی به سبک حافظ و سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی را پیش گرفتند؛ شاعرانی مانند نشاط اصفهانی و مجمر اصفهانی.

۴) زبان، تخیل و اندیشه در شاعران دوره بازگشت تکرار شنیده‌ها است.

۴۰- هر عبارت مربوط به کدام شخصیت است؟

الف) معروف‌ترین شاعر سبک بازگشت.

ب) نویسنده کتاب «تاریخ تطوّر نظم فارسی»

ج) مجله بهار در سال‌های مشروطه توسط او منتشر شد.

د) مترجم کتاب «سرگذشت حاجی‌بابا اصفهانی»

۱) هاتف اصفهانی - محمدتقی بهار - ادیب‌الممالک فراهانی - میرزا حبیب اصفهانی

۲) هاتف اصفهانی - محمدتقی بهار - میرزا یوسف‌خان اعتصامی - میرزا حبیب اصفهانی

۳) نشاط اصفهانی - محمدتقی بهار - میرزا یوسف‌خان اعتصامی - جیمز موریه

۴) فروغی بسطامی - ادیب‌الممالک فراهانی - محمدتقی بهار - میرزا حبیب اصفهانی

۴۱- کدام گزینه به ترتیب، از موارد «تحول نثر در دوره بیداری - عوامل بیداری جامعه ایران» نیست؟

۱) رواج و گسترش روزنامه‌نگاری - تأثیر جنگ‌های نافرجام ایران و روس

۲) پیروی از اسلوب کهن - توجه مردم به واقعیت‌ها و امکانات فنی دنیای جدید

۳) روی آوردن به ترجمه و ادبیات داستانی - اعزام دانشجویان ایرانی به خارج از کشور برای تحصیل

۴) تغییر مخاطب نوشته‌ها - رواج صنعت چاپ و روزنامه‌نویسی

۴۲- در همه ابیات نام یکی از «شعرای آزادی خواه دوره بیداری» وجود دارد؛ به جز.....

- (۱) عن قریب است که از عشق تو چون پیراهن
 (۲) عارف این خانه کند تربیت جفد کجا
 (۳) ای خوشا نشاط مردن، جان به دلخوشی سپردن
 (۴) دائم رسوای عام و مبتلای طعن خلق
- سینه را چاک کند ایرج و از سرگذرد
 جای هم چون شفقی مرغ همایون فال است
 تا چو فزخی توان گفت، مردم و ز غصه رستم
 هم چو عشقی هر که اندر دام عشق افتاد باد

۴۳- وزن همه گزینیه‌ها با مصراع «بیا به خانه آلاله‌ها سری بزنیم» برابر است؛ به جز.....

- (۱) سری ز خاک برآور که کم ز مور نه‌ای
 (۲) شبی خوش است و ز اغیار نیست کس بر ما
 (۳) خراباتی است بیرون از دو عالم
 (۴) بکن نظر که بدان یک نظر که درنگری

۴۴- وزن چند بیت برابر است؟

- (الف) چه شوی ز دیده پنهان، که چو روز می‌نماید
 (ب) قمری که دوست داری همه روز دل بر آن نه
 (ج) به امید آن که جایی قدمی نهاده باشی
 (د) به کس مگوئی که پایم به سنگ عشق برآمد
 (ه) تن آسوده چه داند که دل خسته چه باشد
 (و) وزن ای عدو به تیرم که بدین قدر نمی‌رم
- رخ هم چو آفتابست ز نقاب آسمانی
 که شبیت خون بریزد که در او قمر نباشد
 همه خاک‌های شیراز به دیدگان برفتم
 که عیب گیرد و گوید چرا به فرق نیویی
 من گرفتار کمندم تو چه دانی که سواری
 خبرش بگو که جانت بدهم به مؤدگانی
- (۱) شش (۲) پنج (۳) چهار (۴) سه

۴۵- کدام بیت در وزن «همسان دولختی» به دو شیوه دسته‌بندی هجایی می‌شود؟

- (۱) جایی که جان مردان باشد چو گوی گردان
 (۲) پیشتر از پیشتر چند ازین ره زنی
 (۳) گر شکنک دل مرا جان بدهم به دل شکن
 (۴) لب دریا همه کفر است و دریا جمله دین‌داری
- آن نیست جای زندان، با آن چه کار ما را
 چون تو منی من توأم چند تویی و منی
 گر ز سرم گله برد من ز میان کمر برم
 ولیکن گوهر دریا ورای کفر و دین باشد

۴۶- وزن کدام بیت «همسان دولختی» است؟

- (۱) گاه در آتش ز عشق و گاه در آب از حیا
 (۲) طی شد الم فرقت و برخاست غم از دل
 (۳) شبی ز شمع شبستان خویش پرسیدم
 (۴) گاهی که مرا گاهی، که قیمتم افزایی
- مشرب ماهی و آیین سمندر داشتم
 با دوست نشستیم و می وصل چشیدیم
 چه روی داده که لطفی به زندگانی نیست
 در سود و زیان خود را، بازار تو می‌بینم

۴۷- در تعیین مرز پایه‌های آوایی و دسته‌بندی هجایی بیت زیر، علائم هجایی کدام گزینه ترجیح دارد؟

- «دور از رخ تو دم به دم از گوشه چشمم
 (۱) -- U / U-- U / U-- U / U--
 (۲) -- / UU-- / UU-- / UU--
 (۳) UU-- / UU-- / UU-- / UU--
 (۴) ---U / U-- / ---U / U--»

۴۸- در همه گزینیه‌ها، مفاهیم ادبیات «دوره بیداری» وجود دارد؛ به جز.....

- (۱) تخم علم خود اگر در دل خاک افشانم
 (۲) شب که در بزم ادب قانون حیرت‌ساز بود
 (۳) دست خودی پای اجنبی ز میان برد
 (۴) تا که استبداد سر در پای آزادی نهد
- برفتد بیخ خرافات و نشان اوهام
 اضطراب رنگ بر هم خوردن آواز بود
 مملکت اردشیر و کشور شاپور
 دست خود بر قبضه شمشیر می‌باید گرفت

۴۹- مفهوم کلی بیت زیر با کدام گزینه تناسب دارد؟

«چو بشنوی سخن اهل دل، مگو که خطاست

(۱) قاسم خموش باش و عنان سخن بکش

(۲) دوستان وقت گل آن به که به عشرت کوشیم

(۳) نیست گوش اهل عالم محرم اسرار عشق

(۴) سخن از دلم برآید به زبان که با تو گویم

۵۰- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر «کاملاً» تناسب دارد؟

«آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی

(۱) به صد امید نشاندم نهال آزادی

(۲) اهریمن استبداد، آزادی ما را کشت

(۳) آزادی ما تا نشود یکسره پامال

(۴) در مسلک آزادی ما را نبود هادی

سخن شناس نه‌ای، جان من، خطا این‌جاست»

تا پیر عشق با تو بگوید ز باقیات

سخن اهل دل است این و به جان بنیوشیم

زین سبب با خویشتن دیوانه می‌گوید سخن

چو نظر کنم به سویت به زبان سخن نماند

دست خود ز جان شستم از برای آزادی»

خدا کند، نکنند باغبان نهال مرا

نه صبر و سکون جایز، نه حوصله باید کرد

در دست ز کین دشمنه پولاد بگیرد

جز آنکه در این وادی خونین کفن افتاده

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی ۱، شماره ۵۱ تا ۶۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی ۲، شماره ۶۱ تا ۷۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

علوم و فنون ادبی ۱ (سؤالات ۵۱ تا ۶۰)

زوج درس ۱

۵۱- همه موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات درست است؛ به‌جز

(۱) آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زردشتی است حتی «یادگار زریران» نیز رنگ دینی دارد.

(۲) آثار ادبی منثور و منظوم زبان پهلوی موجود است و ترجمه عربی و فارسی بعضی از آن‌ها مانند «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» نیز در دست است.

(۳) اندرزنامه‌های منثور مانند «درخت آسوریک و یادگار زریران» هر دو اصل پارسی دارند.

(۴) فارسی دری به مفهوم واقعی خود، تقریباً هم‌زمان با دولت طاهریان پدید آمد. «دری» زبان درباری سامانیان بود.

۵۲- در متن زیر از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی چند خطا وجود دارد؟

«شاعران قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم بیشتر به واقعیت درونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آنان از قلمرو تعالیم کئی اخلاقی فراتر بود.

آوردن ترکیب‌های کهنه، استعاره‌های دلپذیر، تشبیهات گوناگون و به‌کارگیری انواع توصیف از خصیصه‌های دیگر شعر این دوره است. شعر پارسی در قرن چهارم به دست «کسایی مروزی» بنیاد نهاده شد. در آغاز قرن چهارم بیشتر دانشمندان ایرانی آثار خود را به فارسی می‌نویند تا بتوانند در سرتاسر دنیای اسلام خوانندگان بیشتری پیدا کنند.»

(۱) شش (۲) پنج (۳) چهار (۴) سه

۵۳- با توجه به شعر قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، کدام موارد کاملاً «درست» است؟

الف) داستان‌سرایی و قصه‌پردازی و آوردن حکایت‌ها و مثل‌ها نیز در این دوره آغاز شد.

ب) شعر مدحی یا مدیحه‌سرایی در این دوره رونق چندانی ندارد.

ج) در قرن چهارم حماسه ملی ایران و شعر حماسی با فردوسی به اوج رسید.

د) در این دوره شعر غنایی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت و استحکام یافت.

ه) رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره «حماسی»، «تعلیمی»، «غنایی» است.

(۱) «الف» - «ج» - «د» (۲) «ج» - «د» - «ه» (۳) «ب» - «ج» - «د» (۴) «الف» - «ب» - «ه»

۵۴- همه موارد از نظر تاریخ ادبیات کاملاً درست هستند؛ به‌جز

الف) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود. آثار بر جای مانده زبان فارسی باستان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است.

ب) زبان پارسی، در دوره ساسانی رایج بود.

ج) پس از ورود اسلام، زبان فارسی، با بهره‌گیری از الفبای خط عربی به مرحله جدیدی گام نهاد که به آن «فارسی دری» گفته می‌شود.

د) ایرانیان در سه قرن نخست هجری به فعالیت‌های علمی و ادبی خود ادامه دادند و به زبان‌های فارسی، پهلوی و عربی آثار فراوانی پدید آوردند.

ه) قرن پنجم هجری، دوره طلایی همراه با شکوفایی روح ایرانی بود که با دانشمند بزرگی چون محمدبن زکریای رازی آغاز شد و با شاعری

مانند فردوسی ادامه یافت.

(۱) «الف» - «ج» (۲) «الف» - «د» (۳) «ج» - «د» (۴) «ب» - «ه»

۵۵- در میان عبارتهای زیر، کدام موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی «درست» است؟

- (الف) در قرن چهارم کسی که قصیده تمام و کمال در موضوع موعظه و نصیحت سرود «ناصر خسرو» بود، سپس شیوه او ادامه یافت.
- (ب) نثر در دوره سامانی به زبان دری پیچیده و دشوار است و هنوز اصطلاحات علمی و اشعار و امثال در آن رایج نشده است.
- (ج) موضوع عمده نثر در دوره سامانی «حماسی»، «ملی» و «تاریخی» است.
- (د) وجود سخنورانی چون رودکی، فردوسی، عنصری و بسیاری از شاعران فارسی‌گوی دیگر، بیانگر اهمیت قرن چهارم است.

(۱) «ب» - «د» (۲) «الف» - «د» (۳) «ب» - «ج» (۴) «ج» - «د»

۵۶- کدام موارد به ترتیب مربوط به «ترجمه تفسیر طبری - تاریخ بلعمی - شاهنامه ابومنصوری» است؟

- (الف) بخشی از این کتاب است: «و این ضحاک را ازدها به وی، از آن گفتندی که به کتف او دو پاره گوشت بود بزرگ بر رسته دراز»
- (ب) ترجمه کتاب «تاریخ‌الرسول و الملوک» است.

(ج) توسط عده‌ای از دانشوران خراسان نوشته شد و موضوع آن تاریخ گذشته ایران است.

(د) کتابی که جمعی از دانشمندان اصل آن را به زبان فارسی برگرداندند.

(ه) امروزه فقط چند صفحه‌ای از مقدمه آن باقی مانده است.

(۱) «ب» - «د» - «الف» (۲) «ب» - «الف» - «ج» (۳) «د» - «ج» - «الف» (۴) «د» - «الف» - «ه»

۵۷- کدام بیت دارای «مراعات‌نظیر» و «فاقد واژه‌آرایی» است؟

- (۱) در کوی مغان نیست شدیم از همه هستی
- (۲) خرد منگر به من ای خواجه مبین خوارم
- (۳) مطربا بزم سماع است و بزن بر چنگ چنگ
- (۴) در این سرای عاریت روزی دو مهمانیم ما

۵۸- در همه ابیات هر دو آرایه «واج‌آرایی - واژه‌آرایی» یافت می‌شود؛ به جز.....

- (۱) غول زنگی زاده‌ای، بی‌دین و داد
- (۲) میر همایون‌نژاد در چمن عدل و داد
- (۳) زنه‌ار ای داد بخش خسته‌دلان زود
- (۴) اولین شه‌که پی داد نهاد اندر ملک

۵۹- در کدام بیت وجود برخی نمادها، یادآور نقد ادبی شعر «نیره سعیدی (میرفخرایی)» در کارگاه تحلیل فصل یکم کتاب درسی است؟

- (۱) عشق از این گنبد در بسته برون تاختن است
- (۲) دنیا که گرفته بر دل و جان جایست
- (۳) نفس فرعون است و دین موسی و توبه چون عصا
- (۴) می‌تواند ز رخ شمع کسی گل چیدن

۶۰- مفهوم چند بیت با بیت زیر کاملاً تناسب دارد؟

- «هر کجا دردی است درمانیش هست
- (الف) نه از این ورطه‌رهایی بتوانم
- (ب) عشق ازین گنبد در بسته برون تاختن است
- (ج) ای آنکه بر درد دلم تدبیر درمان می‌کنی
- (د) مرض عشق مرا عرضه مده پیش طبیب
- (ه) عقل در اصلاح ما بیهوده کوشش می‌کند
- (و) دوی درد طلب نیست در جهان صائب
- (ز) با طبییی است سر و کار دل بیمارم

(۱) شش (۲) پنج (۳) چهار (۴) سه

علوم و فنون ادبی ۲ (سؤالات ۶۱ تا ۷۰)

زوج درس ۲

- ۶۱- کدام مورد را نمی‌توان «ویژگی زبانی نثر سبک عراقی» دانست؟
 (۱) تاریخ‌نویسی در این دوره به اسلوب ساده رواج یافت.
 (۲) تاریخ‌نویسی در دوره تیموری ادامه یافت و حاشیه‌نویسی‌های متعددی نیز به نثر ساده بر تاریخ‌های قدیم انجام گرفت.
 (۳) آوردن تتابع اضافات در مقام تعارف و تمجید.
 (۴) ورود لغات قبایل مختلف ترک و مغول به زبان فارسی.
- ۶۲- در همه ابیات «ویژگی فکری سبک عراقی» مشهود است؛ به جز
 (۱) بر در ارباب بی‌مروت دنیا
 (۲) در جهان هر جا که هست آرایشی
 (۳) با حکم خدایی، که قضایش این است
 (۴) پرده راست زند نثار و بر شاخ چنار
- ۶۳- با توجه به عبارت هرگزین، داده مقابل کدام عبارت نادرست است؟
 (۱) امیر تیمور به من دستور داد که ساده بنویسم؛ به طوری که عامه مردم بفهمند: (مقدمه ظفرنامه شامی)
 (۲) ملاحسین واعظ کاشفی این کتاب را به انشای دوره خود بازگرداند و آن را «انوار سهیلی» نامید: (کلیله و دمنه)
 (۳) سلطان حسین بایقرا و امیرعلیشیر نوایی در حوزه ادبی هرات، ترکی گویی و ترکی‌نویسی را تشویق می‌کردند. امیرعلیشیر نوایی این کتاب را به ترکی نوشت: (بابرنامه)
 (۴) به وجود آمدن سستی و ضعف در ساخت دستوری جملات نثر، از ویژگی‌های دیگر این دوره است: (ویژگی زبانی نثر سبک عراقی)
- ۶۴- کدام گزینه به ترتیب «ویژگی نثر و شعر سبک عراقی» نیست؟
 (۱) نثر فنی کم‌کم ضعیف می‌شود تا آن‌جا که نثر ساده در اکثر کتاب‌های این دوره جای نثر فنی را می‌گیرد. - واقع‌گرایی با توجه به دنیای بیرون گسترش می‌یابد.
 (۲) سادگی نثر همه‌جا یکسان نیست و نثر ساده این دوره را نمی‌توان فصیح و بلیغ دانست. - نیاز به سخنان آرام‌بخش و توجه به امور اخروی بیشتر می‌شود.
 (۳) در اندیشه ادیبان این دوره، صنایع ادبی جای تعمق و تفکر را گرفت. - مقام معشوق اندک اندک متعالی می‌گردد تا آن‌جا که گاه با معبود یکی می‌شود.
 (۴) تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان تضعیف شد. - پرهیز از زهد ریایی، توجه به صفا و پالایش درون
- ۶۵- در مقایسه «ویژگی‌های فکری سبک خراسانی با سبک عراقی» در مجموع چند مورد نادرست است؟
 «خراسانی: ستایش خرد - شادی‌گرایی - وصال - رواج روحیه عرفانی و اخلاقی - بازتاب اندک علوم در شعر»
 «عراقی: باور به اختیار و اراده - آسمانی بودن معشوق - بازتاب بیشتر علوم در شعر - ستایش عشق - فراق»
 (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۶۶- همه موارد به ترتیب «ویژگی‌های زبانی و ادبی شعر سبک عراقی» است؛ به جز
 (۱) به کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول جمله کم شده است. - قصیده از رونق افتاد.
 (۲) فکر با تأثیرپذیری از مسائل سیاسی و اجتماعی دستخوش تغییر شد. - در شعر کاربرد غزل بیشتر شد.
 (۳) «می» اندک‌اندک جای «همی» را گرفته است. - توجه به علوم ادبی از جمله «بیان» و «بدیع» بیشتر شد.
 (۴) چهارچوب زبان همان چهارچوب فارسی قدیم یعنی سبک خراسانی است. - جایگاه تخلص در انتهای غزل تثبیت گردید.
- ۶۷- باتوجه به بیت زیر، کدام گزینه نادرست است؟
 «مرده بدم زنده شدم، گریه بدم خنده شدم / دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم»
 (۱) تعداد ارکان (پایه‌های آوایی) این بیت با بیت «ای تو امان هر بلا ما همه در امان تو / جان همه خوش است در سایه لطف جان تو» برابر است.
 (۲) مفهوم این بیت با بیت «در خون نشسته است غبار شهید عشق / ای خاک تشنه مرده زبان دگر برآر» یکسان است.
 (۳) ویژگی‌های فکری سبک عراقی از جمله «ستایش عشق، ذهن‌گرایی و روحیه عرفانی» در شعر دیده می‌شود.
 (۴) از آثار دیگر شاعر این بیت می‌توان به «فیه‌ما فیه - مجالس سبعه» اشاره کرد.
- ۶۸- در همه ابیات هر دو نوع تشبیه «فشرده - گسترده» وجود دارد؛ به جز
 (۱) چون باده حرام است مرا یاد جوانی
 (۲) گه می‌گردم بر آتش هجر کباب
 (۳) شد محفل دل ز غیر خالی
 (۴) در مصر عشق طوطی شیرین‌سخن منم
 امروز که در میکده عشق تو پیروم
 گه سرگردان بحر غم هم‌چو حباب
 یبار از در دلبری در آمد
 تا طعنه‌جو ز لعل شکر بار او شوم

۶۹- در کدام بیت نوع تشبیه متفاوت است؟

- (۱) زندگی جوی روان است و روان خواهد بود
- (۲) خاک وجود عاشقان بر باد خودکامی مده
- (۳) عدو کفران نعمت کرد قدر وقت را نشناخت
- (۴) عزیزان روز و شب حاجب به مصر دانش و حکمت

۷۰- ابیات کدام گزینه با بیت زیر کاملاً تناسب مفهومی دارد؟

- «مرا، کز جام عشقت مست گشتم
الف) تو مشغولی به حسن خود، چه غم داری ز کار ما؟
ب) شب هجرانت، ای دلبر، شب یلداست پنداری
ج) بیا که فرقت تو چشم من چنان در بست
د) در وصال و هجر، داغ عشقبازان تازه است
ه) یک نفس از دیدنش فارغ مباش

(۱) «ج» - «ه» (۲) «الف» - «ج»

این می‌کهنه جوان است و جوان خواهد بود
ای ترک آتش خو بگیر از تشنه کامان آب را
چرا تیر قضا کیفر از آن کافر نمی‌گیرد
فروشد یوسف خود را و سیم و زر نمی‌گیرد

وصال و هجر یکسان می‌نمایند
که هجرانت چه می‌سازد همی با روزگار ما؟
رخت نوروز و دیدار تو عید ماست پنداری
که فتح باب وصال مگر گشاید باز
در خزان و نوبهار این گلستان افسرده نیست
در لقا یک دم میاسا از طلب

(۳) «ب» - «د» (۴) «د» - «ه»

جامعه‌شناسی

جامعه‌شناسی (۲)

۷۱- هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب با مفاهیم کدام گزینه در ارتباط است؟

الف) دانش لازم برای زندگی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

ب) هر آن‌چه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود، مطالعات مدرسه‌ای، دانشگاهی و ... می‌آموزند.

ج) انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی، با دیگران در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم می‌شوند.

د) جهان اجتماعی - ذخیره دانشی - دانش علمی - ذخیره دانش علمی - دانش عمومی

۳) جهان اجتماعی - ذخیره آگاهی - دانش عمومی

۴) جهان فرهنگی - تلاش علمی - دانش علمی

۷۲- علت هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب کدام است؟

- پیچیده‌تر بودن پیش‌بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی

- اهمیت بیشتر علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی

- علوم ابزاری نامیده شدن علوم طبیعی

۱) آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های انسانی - ظرفیت دآوری داشتن علوم اجتماعی درباره علوم طبیعی - پرداختن به فهم معانی کنش‌های آدمیان

۲) معنادار و هدفدار بودن کنش‌های اجتماعی - کمک به انسان‌ها برای استفاده صحیح از طبیعت و علوم طبیعی - ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی بودن

۳) معنادار و هدفدار بودن کنش‌های اجتماعی - آگاهی دادن به انسان‌ها درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری - پرداختن به فهم معانی کنش‌های آدمیان

۴) آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی - ظرفیت دآوری داشتن علوم اجتماعی درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن - ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی بودن

۷۳- کدام گزینه به ترتیب درباره «دانش علمی» درست است ولی درباره «دانش عمومی» درست نیست؟

۱) کسی که دانش عمومی دارد، به درک عمیقی از دانش علمی جهان اجتماعی خود می‌رسد - برای زندگی اجتماعی مانند هوا برای انسان است.

۲) با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می‌گیرد - هر وقت در جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد آن فراهم می‌شود.

۳) گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست - کسی که دانش عمومی دارد، قدرت پیدا می‌کند از حقایق موجود در دانش علمی دفاع کند.

۴) ما درباره آن کم‌تر می‌اندیشیم و بیشتر از آن استفاده می‌کنیم - ما این دانش را در تعامل با دیگران به کار می‌بریم.

۷۴- کدام یک از گزینه‌ها، عبارت زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

«در صورت بروز تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی،»

(۱) رابطه دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود.

(۲) دانش عمومی از رشد و رونق باز می‌ماند.

(۳) دانش عمومی به طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند.

(۴) دانش علمی دغدغه و توان لازم برای حل مشکلات و مسائل دانش عمومی را از دست می‌دهد.

۷۵- در ارتباط با نمودار زیر که یکی از سه دیدگاه درباره رابطه دانش عمومی و دانش علمی است، کدام عبارت نادرست است؟

(۱) دانش عمومی، دانش غیرموق و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد.

(۲) دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند.

(۳) دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.

(۴) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد.

۷۶- کدام عبارت‌های زیر، از فواید علوم انسانی و علوم اجتماعی محسوب می‌شوند؟

(الف) پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری

(ج) شناخت طبیعت و قوانین آن

(۱) الف - ب

(۲) ب - ج

(۳) ب - د

(۴) ج - د

۷۷- به ترتیب، علوم اجتماعی چگونه فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب را برای دانشمندان فراهم می‌کند و چگونه به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کند؟

(۱) با کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی - با پیش‌بینی آثار و پیامدهای پدیده‌های انسانی

(۲) با دوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها - با فراهم ساختن زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر

(۳) با دوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها - با توضیح تأثیر اجتماعات بر زندگی ما

(۴) با کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی - با شناخت قواعد زندگی در خانواده و دیگر اجتماعات

۷۸- پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

(الف) به چه دلیلی، علوم انسانی از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند؟

(ب) علم پزشکی جزء کدام دسته از علوم قرار دارد؟

(ج) جهان متجدد بر چه اساسی، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند؟

(د) موضوع فلسفه چیست؟

(۱) کنش نبودن فعالیت‌های غیرارادی - علوم طبیعی - هویت دنیوی خود - اصل وجود

(۲) آگاهانه نبودن فعالیت‌های غیرارادی - علوم طبیعی - معتبر ندانستن علوم عقلانی - پرداختن به موجودی خاص

(۳) کنش نبودن فعالیت‌های غیرارادی - علوم انسانی - بی‌معتبر بودن علوم وحیانی - شناسایی موجودات طبیعی

(۴) آگاهانه نبودن فعالیت‌های غیرارادی - علوم انسانی - رویکرد مادی خود - شناسایی قوانین کلی موجودات

۷۹- در بین عبارت‌های زیر، کدام موارد نادرست هستند؟

(الف) موضوع علوم اجتماعی عام‌تر از موضوع علوم انسانی است و برخی علوم انسانی در زمره علوم اجتماعی نیستند.

(ب) در کتاب «اقتصادنا» پس از معرفی و نقد نظریه‌های اقتصادی مارکسیسم و سرمایه‌داری، مبانی اقتصادی اسلامی با محوریت عدالت بیان شده است.

(ج) تعارض‌ها همیشه با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر حل می‌شوند.

(د) روان‌شناسی نمونه‌ای از علوم انسانی و جامعه‌شناسی نمونه‌ای از علوم اجتماعی هستند.

(۱) الف - ب

(۲) الف - ج

(۳) ج - د

۸۰- به ترتیب «موضوع علوم انسانی»، «امکان پیش‌بینی آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی» و «فهم معانی کنش‌های انسان‌ها» با عبارت‌های کدام گزینه در ارتباط است؟

(۱) کنش‌های اجتماعی و آثار آن - شناسایی کنش‌های انسانی - علوم تفهیمی

(۲) کنش‌های اجتماعی و آثار آن - شناخت پدیده‌های اجتماعی - علوم انتقادی

(۳) کنش‌های انسانی و پیامدهای آن - شناسایی کنش‌های انسانی - علوم انتقادی

(۴) کنش‌های انسانی و پیامدهای آن - شناخت پدیده‌های اجتماعی - علوم تفهیمی

جامعه‌شناسی (۱)

۸۱- موارد نادرست در بین عبارتهای زیر کدام هستند؟

- (الف) عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها قراردادی است.
 (ب) جهان اجتماعی مانند یک موجود زنده، اعضای مختلفی دارد و این اعضا در ارتباط با هم، از نوعی نظم برخوردارند.
 (ج) عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و تکوینی است.
 (د) عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود می‌آید.
 (ه) نظم از ویژگی‌های مهم جهان اجتماعی است و نظم میان اعضای جهان اجتماعی با قرارداد اعضا به وجود می‌آید.
- (۱) ج - الف - د (۲) الف - ه - ج (۳) ب - الف - د (۴) ه - ب - ج

۸۲- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام مفاهیم ارتباط دارند؟

- جهان اجتماعی و نظم آن

- شکل‌گیری جهان اجتماعی براساس این آگاهی و شناخت است.

- مجموعه آگاهی‌های مشترک

(۱) تکوینی - فردی و خصوصی - فرهنگ

(۳) تکوینی - مشترک و عمومی - هویت

(۲) اعتباری - مشترک و عمومی - فرهنگ

(۴) اعتباری - فردی و خصوصی - هویت

۸۳- به ترتیب «خرده‌فرهنگ‌هایی که درون یک فرهنگ عمومی قرار دارند و اغلب با فرهنگ عمومی سازگارند»، «آن بخش از فرهنگ که همه اعضای یک جهان اجتماعی در آن اشتراک دارند» و «بخش‌هایی از فرهنگ که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است»، با چه موضوعی ارتباط دارند؟

(۲) خرده‌فرهنگ موافق - خرده‌فرهنگ - فرهنگ عمومی

(۱) ضد فرهنگ - خرده‌فرهنگ - خرده‌فرهنگ موافق

(۴) خرده‌فرهنگ موافق - فرهنگ عمومی - خرده‌فرهنگ

(۳) ضد فرهنگ - فرهنگ عمومی - خرده‌فرهنگ موافق

۸۴- کدام یک در رابطه با انتقال فرهنگ نادرست است؟

(۱) هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند، ممکن است جهان اجتماعی آن فرو ریزد.

(۲) جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد.

(۳) فرهنگ از طریق وراثت و آموزش از نسلی به نسل دیگر انتقال می‌یابد.

(۴) اگر یک نسل نتواند فرهنگ خود را به نسل بعد منتقل سازد، ممکن است جهان اجتماعی آن به جهان اجتماعی دیگری تبدیل شود.

۸۵- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی باعث گسترش آن می‌شود؛ ولی جهان اجتماعی می‌تواند از این هم گسترده‌تر شود.

(ب) برخی از موجوداتی که بیرون جهان اجتماعی قرار دارند؛ یعنی موجودات طبیعی و ماوراءطبیعی به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی

انسان پیدا می‌کنند، در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.

(ج) شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد، ولی کنش‌های اجتماعی آن‌ها را

دگرگون نمی‌سازد.

(د) سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر، ناسپاس و جوامع عادل و ظالم، یکسان عمل نمی‌کند.

(۴) ص - غ - غ - ص

(۳) ص - ص - غ - ص

(۲) غ - غ - ص - ص

(۱) ص - غ - غ - غ

۸۶- هر یک از مفاهیم زیر به ترتیب در کدام قسمت نمودار قرار می‌گیرند؟

- فرهنگ

- هدیه دادن برای روز تولد یک دوست

- شهر

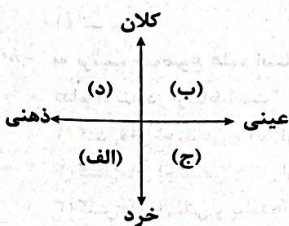
- تصور من از معلم کلاس اول ابتدایی

(۱) د - ج - ب - الف

(۳) د - ب - ج - الف

(۲) ج - د - الف - ب

(۴) ب - د - الف - ج

۸۷- پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

- کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها مربوط به کدام دسته از پدیده‌های اجتماعی است؟
- تمامی پدیده‌های اجتماعی دارای چگونه هویتی هستند؟
- یکی از استفاده‌های نادرست از مقایسه کدام است؟

(۱) اعتباری - عینی - تفاوت‌های پدیده‌های مورد مقایسه را نادیده بگیریم.

(۲) تکوینی - معنایی - صرفاً بر تفاوت‌های پدیده‌های مورد مقایسه تأکید کنیم.

(۳) اعتباری - ذهنی - صرفاً بر شباهت‌های پدیده‌های مورد مقایسه تأکید کنیم.

(۴) تکوینی - محسوس - شباهت‌های پدیده‌های مورد مقایسه را نادیده بگیریم.

۸۸- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با «لایه‌های عمیق جهان اجتماعی» درست نیست ولی در ارتباط با «لایه‌های سطحی جهان اجتماعی» درست است؟

(۱) اگر حذف شوند، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد - نقش حیاتی و اساسی ندارند.

(۲) تغییر آن‌ها تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید نمی‌آورد - با حذف آن‌ها جهان اجتماعی تداوم می‌یابد.

(۳) امکان تغییر بیشتری دارند - به آسانی تغییر نمی‌کنند.

(۴) تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند - تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند.

۸۹- کدام یک در ارتباط با «لایه‌های جهان اجتماعی» درست است؟

(۱) تغییر برخی از هنجارها و نمادها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود، موجب تغییر و تحول بنیادین جهان اجتماعی می‌شود.

(۲) عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی یعنی عقاید و هنجارها، عقاید کلانی هستند که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند.

(۳) هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست، ولی هنجارها و نمادها نیز برحسب شرایط، در زمینه‌های مختلف قابل تغییر نیستند.

(۴) باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.

۹۰- هر یک از موارد زیر که در ارتباط با تعلیم و تربیت بیان شده‌اند، مربوط به کدام یک از لایه‌های جهان اجتماعی هستند؟

- دانایی از نادانی بهتر است.

- برای دانا شدن باید به مدرسه رفت.

- انسان تربیت‌پذیر است.

(۱) ارزش‌ها - هنجارها - عقاید (۲) عقاید - هنجارها - نمادها (۳) ارزش‌ها - عقاید - نمادها (۴) عقاید - نمادها - هنجارها

جامعه‌شناسی (۲)

۹۱- کدام گزینه در ارتباط با فرهنگ‌های مختلف درست است؟

(۱) فرهنگ‌های مختلف، گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی دارند - برخی عناصر فرهنگی، تداوم تاریخی بیشتری دارند.

(۲) در طول زمان، در سرزمینی واحد، فرهنگ‌های یکسانی پدید می‌آیند - برخی عناصر فرهنگی، گسترش جغرافیایی بیشتری دارند.

(۳) عمر برخی از فرهنگ‌ها کوتاه و برخی دیگر طولانی است - برخی فرهنگ‌ها در مناطقی محدود به وجود می‌آیند و از مرزهای جغرافیایی خود عبور می‌کنند.

(۴) در زمانی واحد در سرزمین‌های متعدد، فرهنگ‌های گوناگونی شکل می‌گیرند - برخی فرهنگ‌ها گسترش بسیاری دارند.

۹۲- به ترتیب «نتیجه پذیرش تفاوت‌ها در فرهنگ جهانی»، «از انواع پاسخگویی کاذب به نیازهای معنوی انسان» و «نتیجه فرهنگ‌های جبرگرا» کدام است؟

(۱) محافظت از صلح جهانی در برابر جنگ و خشونت - روی آوردن انسان به طالع‌بینی - عدم توانایی انسان در ساختن آینده‌اش براساس اراده و عمل خود

(۲) فراهم آوردن انگیزه شناخت متقابل جوامع و فرهنگ‌ها - پیدایش عرفان‌های دروغین - محکوم بودن انسان به سرنوشتی محتوم

(۳) محافظت از صلح جهانی در برابر جنگ و خشونت - پیدایش عرفان‌های دروغین - درک درست انسان از معنای زندگی و مرگ

(۴) فراهم آوردن انگیزه شناخت متقابل جوامع و فرهنگ‌ها - روی آوردن انسان به طالع‌بینی - تصور خصوصیات رفتاری افراد تحت تأثیر اجرام آسمانی

۹۳- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

- کدام فرهنگ تداوم تاریخی بالا دارد، ولی گستره جغرافیایی وسیعی ندارد؟

- تنوع فرهنگ‌ها به چه امری بازمی‌گردد؟

- یک نمونه بارز از تأکید همزمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌های میان انسان‌ها و فرهنگ‌ها کدام است؟

(۱) ژاپن - عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان فرهنگ‌ها - مراسم حج

(۲) اینکاها - روح و شالوده فرهنگ‌ها - مراسم حج

(۳) مسیحیت - روح و شالوده فرهنگ‌ها - بازی‌های المپیک

(۴) اسلام - عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان فرهنگ‌ها - بازی‌های المپیک

۹۴- هر یک از موارد زیر به ترتیب با ویژگی کدام فرهنگ ارتباط دارد؟

- مورد توجه قرار دادن نژاد خاص
- مطابقت عقاید و ارزش‌ها با نیازهای فطری
- مورد توجه قرار دادن کانون ثروت و قدرت

- (۱) صهیونیسم - سلطه - استکبار
 (۲) سرمایه‌داری - حق - صهیونیسم
 (۳) صهیونیسم - حق - سرمایه‌داری
 (۴) سرمایه‌داری - سلطه - استکبار

۹۵- در بین عبارات‌های زیر، موارد نادرست در ارتباط با فرهنگ جهانی کدام است؟

- (الف) فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و در جهان گسترش می‌یابد.
 (ب) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است و نگاه سلطه‌جویانه ندارد.
 (ج) فرهنگی که با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به دو منطقه مرکزی و پیرامونی تقسیم می‌کند که منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.
 (د) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی است، ولی سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند.
 (ه) فرهنگی که از عقاید و آرمان‌های مشترک انسان‌ها سخن می‌گوید.

- (۱) ب - ه (۲) ب - د (۳) ج - د (۴) الف - ب

۹۶- هر یک از پرسش‌های زیر به ترتیب با کدام یک از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی ارتباط دارند؟

- (الف) چگونه می‌توان از تفرقه بین جوامع و تباها شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کرد؟
 (ب) اگر انسان‌ها برای تشخیص صحیح یا غلط بودن اندیشه‌ها، افکار و اعمال هیچ‌گونه میزان و معیاری نداشته باشند، چه وضعیتی پیدا می‌کنند؟

- (۱) مسئولیت - حقیقت (۲) عدالت - آزادی (۳) مسئولیت - آزادی (۴) عدالت - حقیقت

۹۷- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب با کدام یک از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی انطباق دارد؟

- رهایی انسان از قید و بندها
- عدم گرفتاری انسان به بحران‌های روحی و روانی
- دفاع از حقانیت ارزش‌های خود

- (۱) آزادی - معنویت - حقیقت (۲) عدالت - مسئولیت - حقیقت
 (۳) آزادی - حقیقت - تعهد (۴) عدالت - معنویت - تعهد

۹۸- به ترتیب کدام ویژگی فرهنگ مطلوب جهانی «به پرسش‌های ثابت و متغیر بشر پاسخ می‌دهد» و عدم وجود کدام ویژگی فرهنگ مطلوب

جهانی «زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورد»؟

- (۱) عقلانیت - مسئولیت (۲) معنویت - تعهد (۳) عقلانیت - عدالت (۴) معنویت - آزادی

۹۹- عدم وجود کدام یک از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی به ترتیب نتایج زیر را در پی دارد؟

- گرفتن قدرت مقاومت از آدمیان و تبدیل آن‌ها به موجوداتی منفعل
 - بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و پایمال شدن حقوق انسان‌ها
- (۱) حقیقت - عدالت (۲) مسئولیت - آزادی (۳) تعهد - عدالت (۴) معنویت - آزادی

۱۰۰- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

- فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، چه می‌نامد؟
- کدام فرهنگ دارای ارزش‌های عام و جهان‌شمول است و ویژگی آن چیست؟

- (۱) مدینه جاهله - مسیحیت، عبور کردن از مرزهای جغرافیایی
 (۲) مدینه فاسقه - سرمایه‌داری، تقسیم جهان به دو منطقه مرکز و پیرامون
 (۳) مدینه جاهله - صهیونیسم، فراتر رفتن از محدوده قومی و قبیله‌ای خود
 (۴) مدینه فاسقه - اسلامی، دنبال کردن سعادت همه انسان‌ها

روانشناسی

- ۱۰۱- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر به کدام روش جمع‌آوری اطلاعات مربوط می‌شود؟
 - برآورد میزان دقیق اضطراب در دانش‌آموزان
 - اطلاع یافتن از سابقه خانوادگی مراجع به مطب روان‌شناسی
 - بررسی رفتار کودک دارای اضطراب جدایی در مهد کودک
 - دریافت نظرات تعداد زیادی از خریداران یک فروشگاه در مورد کیفیت محصول جدید
- (۱) پرسش‌نامه - مصاحبه - آزمون - مشاهده
 (۲) آزمون - مصاحبه - مشاهده - پرسش‌نامه
 (۳) آزمون - پرسش‌نامه - مصاحبه - مشاهده
 (۴) پرسش‌نامه - پرسش‌نامه - آزمون - مصاحبه
- ۱۰۲- فائزه و فرزاد دو قلو هستند. کدام گزینه در مورد آن‌ها درست است؟
 (۱) همسان هستند.
 (۲) ویژگی‌های وراثتی یکسان دارند.
 (۳) حتماً از یک تخمک هستند.
 (۴) نمی‌توانند ناهمسان نباشند.
- ۱۰۳- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر به کدام هفت سال از نظر اسلام مربوط می‌شود؟
 - در این هفت سال، بهتر است که والدین مطابق میل کودک رفتار کنند و او را مجبور به اطاعت نکنند.
 - در این هفت سال، نظر فرزند باید در امور مهم خانه دخالت داده شود.
 - فهماندن زشتی‌ها و زیبایی‌ها در این هفت سال باید اتفاق افتد.
- (۱) هفت سال دوم - هفت سال سوم - هفت سال اول
 (۲) هفت سال سوم - هفت سال دوم - هفت سال اول
 (۳) هفت سال اول - هفت سال سوم - هفت سال دوم
 (۴) هفت سال سوم - هفت سال اول - هفت سال دوم
- ۱۰۴- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟
 - کودکان ۱ تا ۵ ساله نوپا نامیده می‌شوند.
 - بزرگسالی اول یعنی دامنه سنی ۲۰ تا ۴۰ سالگی
 - فرد ۹ ساله در کودکی دوم قرار دارد.
 - فردی که ۱۹ ساله است، در دوران جوانی قرار دارد.
- (۱) غ - ص - ص - غ
 (۲) ص - غ - غ - ص
 (۳) غ - غ - ص - ص
 (۴) ص - ص - غ - غ
- ۱۰۵- به ترتیب هر یک از ابیات زیر به کدام عامل مؤثر بر رشد اشاره دارد؟
 - هیچ صیقل نکو نداند کرد / آهنی را که بدگهر باشد
 - گر نشیند فرشته‌ای با دیو / وحشت آموزد و خیانت و ربو
 - با بدان یار گشت همسر لوط / خاندان نبوتش گم شد
 - شمشیر نیک از آهن بد چون کند کسی؟ / ناکس به تربیت نشود ای حکیم کس
- (۱) محیطی - محیطی - محیطی - وراثتی
 (۲) وراثتی - وراثتی - وراثتی - محیطی
 (۳) محیطی - وراثتی - وراثتی - محیطی
 (۴) وراثتی - محیطی - محیطی - وراثتی
- ۱۰۶- روان‌شناسی رشد، تغییرات انسان را از چه زمان تا چه زمانی مورد بررسی قرار می‌دهد؟
 (۱) از زمان تولد تا مرگ
 (۲) از زمان تولد تا پیری
 (۳) از تشکیل نطفه تا مرگ
 (۴) از تشکیل نطفه تا پیری
- ۱۰۷- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر به کدام روش جمع‌آوری اطلاعات مربوط می‌شود؟
 - برخلاف گفت‌وگوی معمولی، هدفمند و سازمان‌یافته است.
 - باید دقیقاً همان چیزی را اندازه بگیرد که برایش ساخته شده است.
 - با کمک این روش می‌توان، نحوه ابراز هیجان و واکنش عاطفی افراد را تحلیل کرد.
- (۱) پرسش‌نامه - آزمون - مصاحبه
 (۲) پرسش‌نامه - مصاحبه - آزمون
 (۳) مصاحبه - آزمون - مشاهده
 (۴) مصاحبه - پرسش‌نامه - آزمون

۱۰۸- به ترتیب مثال برای رشد هیجانی، اجتماعی و اخلاقی کدام است؟

- (۱) برنامه‌ریزی - احترام به بزرگ‌ترها - رعایت حقوق شهروندان دیگر
- (۲) ابراز محبت - احترام به بزرگ‌ترها - انتخاب دوست
- (۳) ابراز محبت - روابط با همسایگان - رعایت حقوق شهروندان دیگر
- (۴) برنامه‌ریزی - روابط با همسایگان - انتخاب دوست

۱۰۹- کدام گزینه زیر، از نظر عوامل مؤثر بر رشد با بقیه متفاوت است؟

- (۱) دانش‌آموزان نوجوان یک کلاس می‌گویند که تقریباً در حدود سنی مشابه به بلوغ رسیدند.
- (۲) خانم شفیع می‌گوید که تمام فرزندانش در یک زمان به حرف آمدند.
- (۳) مهسا مثل والدینش چاق است چون از الگوی غذا خوردن آنها تقلید می‌کند.
- (۴) بیشتر کودکان به طور میانگین در ۱۵ ماهگی بدون کمک راه می‌روند.

۱۱۰- به ترتیب، ویژگی‌های «وزیر و مشاور» و «فرمانبردار» با کدام دامنه سنی زیر مطابقت دارند؟

- (۱) ۱۶ سالگی - ۹ سالگی
- (۲) ۱۳ سالگی - ۶ سالگی
- (۳) ۱۶ سالگی - ۶ سالگی
- (۴) ۱۳ سالگی - ۹ سالگی

تاریخ آزمون

جمعه ۱۴۰۳/۰۸/۰۴

سوالات آزمون دفترچه شماره (۲) دوره دوم متوسطه پایه دوازدهم انسانی

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوال: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	اجباری	۱۱۱	۱۳۰	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۰	اجباری	۱۳۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۴۱	۱۵۰	
		۱۰		۱۵۱	۱۶۰	
۳	جغرافیا	۱۰	اجباری	۱۶۱	۱۷۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۷۱	۱۸۰	
		۱۰		۱۸۱	۱۹۰	
۴	فلسفه و منطق	۱۰	اجباری	۱۹۱	۲۰۰	۳۰ دقیقه
		۱۰		۲۰۱	۲۱۰	
		۱۰		۲۱۱	۲۲۰	
۵	اقتصاد	۱۰	اجباری	۲۲۱	۲۳۰	۱۰ دقیقه

زبان عربی (اختصاصی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية أو المفهوم (۱۱۹ - ۱۱۱):

- ۱۱۱ - «واعصموا بحبل الله جميعاً ولا تفرقوا»
 (۱) «همگی به ریسمان خدا چنگ بزنید و پراکنده نشوید»
 (۲) «همگی چنگ بزنید به ریسمان الهی و باعث تفرقه نشوید»
 (۳) «همگی به ریسمان خداوند چنگ زدند و متفرق نشدند»
 (۴) «همگی به ریسمان الله چنگ زدند و باعث تفرقه نشدند»
- ۱۱۲ - «طالبات الصف السابع ينتظرن أن تسمح المدرسة لهنّ بأن يمارسن نشاطاً حرّاً»:
 (۱) دانش‌آموزان هفتمین کلاس منتظر بودند که آموزگار، آن‌ها اجازه دهد تا فعالیتی آزاد انجام دهند
 (۲) دانش‌آموزان هفت کلاس انتظار می‌کشند که خانم معلم به آن‌ها اجازه فعالیت آزادی را عطا کند
 (۳) دانش‌آموزان کلاس هفتم منتظر شدند که معلم به آن‌ها بگوید که فعالیت آزادی را انجام دهند
 (۴) دانش‌آموزان کلاس هفتم منتظرند که معلم به آن‌ها اجازه دهد که فعالیتی آزاد انجام دهند
- ۱۱۳ - «إحتفال الناس في الهندوراس بهذا اليوم أمر طبيعي لأن تلك الظاهرة لا تحدث إلا هناك»:
 (۱) جشن گرفتن مردم در این روز در هندوراس، موضوعی طبیعی است چرا که آن پدیده فقط آن‌جا رخ می‌دهد
 (۲) مردم این روز را در هندوراس به شکل طبیعی جشن گرفتند چون آن پدیده فقط آن‌جا اتفاق می‌افتد
 (۳) جشن مردم در این روز در هندوراس، امری طبیعی می‌باشد زیرا آن رخداد تنها آن‌جا اتفاق می‌افتد
 (۴) مردم هندوراس این روز به عنوان موضوعی طبیعی جشن گرفتند، چه آن پدیده تنها آن‌جا رخ نمی‌دهد
- ۱۱۴ - «كأن زميلي يريد أن يصل إلى قمة النجاح لكنّ الكسل يمنعه»:
 (۱) انگار هم‌کلاسی من می‌خواهد که خودش را به قله موفقیت برساند با این‌که تنبلی او را منع می‌کند
 (۲) هم‌کلاسی‌ام می‌خواست که به قله موفقیت برسد اما فرد تنبل مانع او شد
 (۳) با این‌که هم‌کلاسی من می‌خواهد به قله موفقیت برسد ولیکن فرد تنبل مانع او می‌شود
 (۴) گویا هم‌کلاسی‌ام می‌خواهد به قله موفقیت برسد ولی تنبلی مانعش می‌شود
- ۱۱۵ - «لبتنا لانصبح مقنّ يقولون في يوم القيامة نحن نادمين من أعمالنا»:
 (۱) امید است که ما از کسانی نشویم که در روز قیامت می‌گویند: ما از کارهایمان پشیمان شدیم
 (۲) کاش ما از کسانی نشویم که در روز قیامت می‌گویند: ما از کارهایمان پشیمانیم
 (۳) ای کاش ما از کسانی نباشیم که در روز رستاخیز می‌گویند: ما از کارهایمان پشیمانیم
 (۴) امید که ما از کسانی نباشیم که در روز قیامت می‌گویند: ما از کارهای خود پشیمانیم
- ۱۱۶ - عین الخطأ:
 (۱) إنّما الفخر لعقل ثابت: افتخار، تنها برای خردی استوار است
 (۲) حنفيّة الماء كانت مغلقة تماماً: شیر آب کاملاً بسته بود
 (۳) المرافق العامّة أماكن تمتلكها الدولة: تأسیسات عمومی اماکنی است که حکومت مالک آن‌هاست
 (۴) المسافرون جاهزون للتفتيش في قاعة المطار: مسافران در سالن فرودگاه برای بازرسی ایستاده‌اند
- ۱۱۷ - عین الصحيح:
 (۱) علينا أن نجلس الصغار عندنا و نحافظ عليهم: باید کنار کودکان بنشینیم و از آن‌ها محافظت کنیم
 (۲) المؤمن من آمنه الناس على دماهم و أموالهم: مؤمن کسی است که مردم او را بر ناموس و اموالشان امین بدانند
 (۳) ماشيتّ ولدي في الشارع حينما كان يعبره: با فرزندم در خیابان راه رفتم وقتی از آن عبور می‌کرد
 (۴) ما أجمل الهدوء عند الغضب: آرامش به هنگام خشم چه زیباست
- ۱۱۸ - «گردباد ماهی‌ها را با قدرت به آسمان می‌کشانند»؛ عین الصحيح:
 (۱) الأعصار يسحب أسماك إلى السماء بقدره
 (۲) يثير الإعصار الأسماك إلى سماء بقوة
 (۳) يسحب الأعصار الأسماك إلى السماء بقوة
- ۱۱۹ - «الناس نيام فإذا ماتوا انتبهوا» عین المناسب للمفهوم:
 (۱) خانه خاک‌دان دو در دارد / تا یکی را برد یکی آرد
 (۲) سپهر بلند ار کشد زین تو / سرانجام خشت است بالین تو
 (۳) تا چنین زندهای تو در خوابی / چون بمیری تمام دریایی
 (۴) شکاریم یکسر همه پیش مرگ / سری زیر تاج و سری زیر ترک

■ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (١٢٤ - ١٢٥):

قال البلبل للصفير (الصفير: باز شکاری): «أنا أتعجب من حالي و حالك، أنت مكرم و محبوب عند الناس، يحملك الأشراف على أيديهم مع أنك لا تنطق و أنا محبوس محتقر مع أنني ناطق مغرّد.» قال الصفير: «إنهم يكرموني لأنني أصيد لهم و لا أتكلّم؛ فانا أعمل و لا أتكلّم ولكنك تُغرّد و لا تعمل عملاً»

١٢٥- حسب النص إن أشراف الناس

- (١) متعجبون من حال البلبل و حال الصفيرا
- (٢) يعملون و لا ينطقون

١٢٦- عيّن العنوان المناسب للنص:

- (١) أشراف الناس
- (٢) قول البلبل

١٢٧- عيّن مفهوم النص:

- (١) كم غوي و كزیده گوی چون دُرّا
- (٢) دو صد گفته چون نیم کردار نیستا

■ عيّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (١٢٣ و ١٢٤):

١٢٣- «أنا - أتعجب - مكرم - يحمل»:

- (١) مكرم: اسم - مذکر - معرب - اسم مفعول - معرفة / خبر و مرفوع
- (٢) أنا: ضمير منفصل للرفع - للمتكلم وحده - مبني / مبتدأ و الجملة اسمية
- (٣) أتعجب: مضارع - مزيد ثلاثي (بزيادة حرفين) - معلوم / خبر للمبتدأ
- (٤) يحمل: مضارع - حروفه كلها أصلية - متعدّد - للغائب / فاعله: الأشراف

١٢٤- «محبوس - يكرمون - أصيد - تُغرّد»:

- (١) أصيد: مضارع - للمتكلم وحده - معلوم / خبر «أن»
- (٢) يكرمون: فعل مضارع - للجمع المذكر الغائب - من باب «إفعال» / فاعله ضمير «البياء»
- (٣) تُغرّد: مزيد ثلاثي (مصدره على وزن تفعيل) - للمخاطب - معلوم / خبر الحرف المشبه بالفعل
- (٤) محبوس: مفرد مذكر - اسم مفعول (من المجرد الثلاثي) - معرب / خبر و الجملة اسمية

■ عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (١٣٥ - ١٢٥):

١٢٥- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) البلاد الإسلامية تُخْتَلَفُ في لغاتها و ألوانها!
- (٢) هم أرسلوا فريقاً للتعرّف على سير الحادثة!
- (٣) ثمانون في المئة من موجودات العالم حشرات!
- (٤) شرفتمونا، شغبتنا مضيافاً!

١٢٦- «..... حول كوكب المريخ» عيّن المناسب للفراغ:

- (١) أقمار اثنان
- (٢) قمران اثنان
- (٣) قمران اثنان
- (٤) اثنان قمران

١٢٧- عيّن الخطأ عن المعدود:

- (١) طول قامة الزرافة ستة مترا
- (٢) أحد عشر لاعباً يلعبون في فريق كرة القدم
- (٣) قضينا تسعة و تسعون يوماً في قرية صغيرة
- (٤) عشرون طائراً شاهدتها على الشجرة!

١٢٨- «عدد أكبر من كل أعداد العقود» عيّن الصحيح للفراغ:

- (١) العشرة
- (٢) السبعة
- (٣) السبعين
- (٤) المئة

١٢٩- عيّن «النون» ليست من الحروف الأصلية الفعل:

- (١) إنبسط وجه أمي بعد سماع خبر توفيقها!
- (٢) هل تنظرون إلى ذاك المنظر الرائع!
- (٣) هل تنظرون إلى ذاك المنظر الرائع!

١٣٥- عيّن الجملة مؤكدة بأجمعها:

- (١) «قال أعلم أن الله على كل شيء قدير»
- (٢) «إن الله لا يضع أجر المحسنين»
- (٣) إن تزرع العداوة تحصد الحسرة!

(٢) يحترمون الصفير كثيراً!

(٤) يحبون الصيد و لا يحبون التفريد!

(٤) القول و العمل

(٣) صيد الصفير

(٢) سخن از سخن شكافدا!

(٤) سخن تا نپرسند لب بسته دارا!

تاریخ

۱۳۱- مبنای نقد شیوه تاریخ‌نویسی رضاقلی‌خان هدایت توسط میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده با کدام‌یک از اصول تاریخ‌نگاری جدید مرتبط است؟

- (۱) بهره‌برداری از منابع و اسناد و مدارک معتبر و گزینش و نقد آن‌ها
- (۲) استفاده از زبان ساده و به دور از تکلف برای بیان یافته‌های علمی
- (۳) ارزیابی رویدادهای تاریخی با استفاده از روش تحقیق علمی
- (۴) استفاده از نتایج تحقیقات سایر علوم در مطالعه تاریخ

۱۳۲- هر یک از عبارات‌های زیر به کدام‌یک از وجوه تاریخ‌نگاری اشاره دارد؟

- (الف) استفاده از ترجمه عربی خدای‌نامه‌ها در تألیف تاریخ ایران باستان
- (ب) بررسی نقش و عملکرد طبقه متوسط در جریان وقوع انقلاب کبیر فرانسه
- (ج) پیامدهای اقتصادی و اجتماعی انقلاب صنعتی در اروپا
- (د) استفاده از شعر برای بیان رویدادهای تاریخی

(۲) بینش - روش - شیوه - بینش

(۱) شیوه - روش - بینش - شیوه

(۴) روش - بینش - بینش - شیوه

(۳) شیوه - بینش - شیوه - روش

۱۳۳- با توجه به انواع منابع در مطالعات تاریخی، برای کدام گزینه هیچ نمونه‌ای تا پیش از دوره قاجار وجود ندارد؟

- (۱) کتاب صدالتواریخ (۲) سفرنامه ناصرالدین‌شاه (۳) روزنامه وقایع اتفاقیه (۴) معاهده سیاسی گلستان

۱۳۴- پس از تسلط افغان‌ها بر اصفهان، نخستین تلاش‌ها برای بازگرداندن صفوی‌ها به قدرت در کجا به نتیجه رسید؟

- (۱) تبریز (۲) خراسان (۳) کرمان (۴) شیراز

۱۳۵- حکومت افشاریه و زندیه در چه تعداد از موارد زیر وجوه اشتراک داشتند؟

(الف) کاهش مناسبات سیاسی و اقتصادی با جهان خارج

(ب) رکود ادبیات، علم و آموزش

(ج) رشد و ترقی نسبی هنر و معماری

(د) استفاده از روش حکومت پیشین برای اداره ایالات، ولایات، شهرها و روستاها

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۱۳۶- با توجه به رابطه «علت ← نتیجه» کدام رابطه‌ها نادرست است؟

(الف) مداخله کشورهای اروپایی در امور داخلی عثمانی ← از دست رفتن بخش‌هایی از قلمرو عثمانی و تضعیف این دولت

(ب) ورود روسیه به رقابت‌های استعماری و توسعه‌طلبی‌های سیاسی و نظامی ← اقدامات پترکبیر در زمینه تقویت ارتش و نیروی دریایی روسیه

(ج) واگذاری امتیازات تجاری و گمرکی دولت گورکانی به اروپاییان ← تأسیس و توسعه فعالیت شرکت‌های بزرگ تجاری اروپایی به نام کمپانی هند شرقی در هندوستان

(د) ورشکستگی اقتصادی و ضعف سیاسی و نظامی فرانسه در رقابت‌های استعماری ← انتصاب ناپلئون بناپارت به عنوان امپراتور فرانسه

(۴) الف - ب (۴)

(۳) ج - د

(۲) ب - د

(۱) الف - ج

۱۳۷- با توجه به تحولات جهان در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی، کدام گزینه درباره توالی رخدادهای زیر صحیح است؟

(الف) انتخاب جورج واشینگتن به عنوان نخستین رئیس‌جمهور آمریکا

(ب) حمله مردم خشمگین پاریس به زندان باستیل و آغاز انقلاب فرانسه

(ج) تأسیس مدارس و دانشگاه‌های جدید در روسیه

(۱) «ج» پس از «ب» و پیش از «الف»

(۲) «الف» همزمان با «ب» و پس از «ج»

(۳) «ب» پیش از «ج» و پس از «الف»

(۴) «ب» همزمان با «الف» و پیش از «ج»

۱۳۸- در آستانه انقلاب فرانسه، گروهی از روشنفکران هم‌چون ولتر (۱)، روسو (۲) و مونتسکیو (۳) با طرح مباحث علمی و ادبی شروع به انتقاد از

وضعیت موجود در جامعه فرانسه کردند. کدام مورد درباره نظریات این افراد درست است؟

(۱) مورد (۱) برخلاف مورد (۳) بیشتر دیدگاه سیاسی داشت.

(۲) نظریات مورد (۲) و (۱) در یک حیطه قرار داشت.

(۳) مورد (۲) از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت.

(۴) نتیجه انقلاب فرانسه با نظریات مورد (۲) همخوانی بیشتری داشت.

۱۳۹- چه تعداد از عبارات‌های داده‌شده درباره «کریم‌خان زند» صحیح است؟

- الف) از جمله سردارانی بود که پس از کشته شدن نادر شاه، درصد کسب قدرت برآمد.
- ب) پس از کسب قدرت، از لشکرکشی و جنگ دست کشید.
- ج) از پذیرفتن عنوان شاه امتناع کرد و خود را وکیل مردم ایران خواند.
- د) در دوره او، شهر اصفهان بازسازی شد.
- ه) در زمان او، تحول بزرگی در نقاشی و نگارگری به وجود آمد.
- و) شهرهای شیراز و بندر بوشهر را به مراکز مهم تجارت داخلی و خارجی تبدیل کرد.

۶ (۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴)

۱۴۰- کدام گزینه درباره اقدامات نادر افشار نادرست است؟

- ۱) نبرد با ارتش قدرتمند عثمانی و روسیه
- ۲) خلع تهماسب دوم صفوی از سلطنت
- ۳) وضع معافیت‌های گمرکی برای انگلیسی‌ها
- ۴) لشکرکشی به هند

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱)، شماره ۱۴۱ تا ۱۵۰ و زوج درس ۲ (تاریخ ۲)، شماره ۱۵۱ تا ۱۶۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سوالات ۱۴۱ تا ۱۵۰)

۱۴۱- کدام عبارت درباره اولین حکومت متمرکز در بین‌النهرین صحیح است؟

- ۱) نخستین نوشته‌های جهان متعلق به آنان است.
- ۲) حکومت آن‌ها به بابل قدیم معروف است.
- ۳) در ناحیه جنوبی بین‌النهرین پدید آمد.
- ۴) منجر به تبادل بیشتر فرهنگ و تمدن در بین‌النهرین شد.

۱۴۲- کدام عبارت‌ها نادرست است؟

- الف) اعتقادات سومریان هم‌چون انسان‌های اولیه با مخاطرات زندگی مانند سیل و خشکسالی ارتباط داشت.
- ب) آریایی‌های ایرانی هم‌چون انسان‌های نخستین، به خدای غیرمادی و مافوق طبیعی نیز اعتقاد داشتند.
- ج) آریایی‌های هند برخلاف سایر اقوام هند و اروپایی، خدایان گوناگونی را به عنوان یکی از مظاهر طبیعت مانند آسمان، ماه و خورشید می‌پرستیدند.
- د) کاهنان مصری هم‌چون کاهنان سومری، پیشوایی دینی را به همراه فرمانروایی سیاسی بر عهده داشتند.

۱) ب - ج ۲) الف - د ۳) الف - ب ۴) ج - د

۱۴۳- چه تعداد از عبارات‌های داده‌شده درباره شی‌هوانگ‌تی فرمانروای بزرگ چینی، صحیح است؟

- الف) نخستین سلسله حکومتی را در چین بنا نهاد.
- ب) به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر چین، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان کرد.
- ج) دیوار بزرگ چین را برای جلوگیری از هجوم اقوام صحراگرد بنا نهاد.
- د) دستور داد تا کنفوسیوس و حکیمان پیرو او را نابود کنند.
- ه) شبکه گسترده‌ای از جاده‌ها را ساخت.

۳ (۴) ۵ (۳) ۱ (۲) ۴ (۱)

۱۴۴- تمدن دره سند مربوط به چه زمانی است و کدام عبارت درباره آن صحیح است؟

- ۱) هزاره پنجم قبل از میلاد - متکی بر کشاورزی بود.
- ۲) دوره نوستگی - شهرهای آن مجهز به شبکه فاضلاب بودند.
- ۳) پیش از ورود آریایی‌ها - با مراکز تمدنی ایران و مصر، داد و ستد داشت.
- ۴) دوره تاریخی - حدود ۱۵۰۰ ق.م رو به انحطاط رفت.

۱۴۵- یونانیان با بهره‌گیری از دستاوردهای کدام تمدن‌های باستانی، به پیشرفت‌های چشمگیری دست یافتند؟

- ۱) ایران، هند و مصر
- ۲) مصر، بین‌النهرین و ایران
- ۳) مصر، ایران و روم
- ۴) ایران، چین و بین‌النهرین

۱۴۶- علت قیام اسپارتاکوس چه بود؟

- ۱) ناکارآمدی قانون اساسی و نهادهای جمهوری رم
- ۲) افزایش شمار بردگان و اختلاف میان فقیر و ثروتمند
- ۳) افزایش رقابت و درگیری میان سرداران جاه‌طلب رومی
- ۴) سیاست‌های توسعه‌طلبانه رومی‌ها در شمال آفریقا

۱۴۷- با توجه به رابطه «علت - معلول» چه تعداد از عبارات‌های زیر درست است؟

- الف) افزایش جمعیت و تولید مازاد بر نیاز در بین‌النهرین ← پیدایش نخستین سکونتگاه‌های دائمی در این منطقه
- ب) آموزه‌های دینی مصر باستان ← صبوری و فرمان‌بری مردم مصر
- ج) دشواری آداب و مناسک آیین برهمنی ← شکل‌گیری و رواج آیین بودا در هند
- د) انتخاب مسیحیت به عنوان دین رسمی امپراتوری روم ← رونق بی‌سابقه دین مسیحیت در زمان کنستانتین

۲ (۱) ۳ (۲) ۱ (۳) ۴ (۴)

۱۴۸- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟
 الف) زمانی که طایفه‌های بیابانگرد از دشتهای اروپای شرقی به شبه‌جزیره یونان آمدند، در بین‌النهرین تمدن اکدی در حال شکوفایی بود.
 ب) زمانی که دولت‌شهرهای یونانی درگیر جنگ‌های پلوپونزی بودند، جمهوری رم در تبیر تشکیل شده بود.
 ج) زمانی که اکتاوایان تغییراتی را در نظام حکومتی جمهوری رم به وجود آورد، سرزمین یونان از سلطه مقدونی‌ها خارج شده بود.
 (۱) غ - ص - ص (۲) غ - غ - غ (۳) ص - غ - غ (۴) ص - ص - ص

۱۴۹- با توجه به تاریخ تمدن‌های باستانی، ترتیب تأسیس (سابقه) دولت - شهرها در چین، سومر و یونان در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
 (۱) سومر پس از چین و پیش از یونان
 (۲) یونان پس از سومر و پیش از چین
 (۳) سومر پیش از چین و پس از یونان
 (۴) چین پیش از یونان و پس از سومر

۱۵۰- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟
 «با توجه به متن کتاب می‌توان گفت که»

- الف) برده‌داری به عنوان پدیده‌ای رایج در بین‌النهرین و یونان باستان وجود داشته است.
 ب) یونانی‌های باستان هم‌چون سومری‌ها اعتقاد داشتند هر شهر از آن خدایی است.
 ج) در سرزمین هند هم‌چون یونان باستان، پیش از ورود اقوام هند و اروپایی، تمدن پیشرفته‌ای وجود داشته است.
 د) سرزمین هند هیچ‌گاه از نظر سیاسی و جغرافیایی به طور کامل متحد و یکپارچه نشد.
- ۴ (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴)

زوج درس ۲

تاریخ (۲) (سؤالات ۱۵۱ تا ۱۶۰)

۱۵۱- چه تعداد از عبارتهای داده‌شده درباره‌ی اوضاع اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و اعتقادی یثرب پیش از هجرت پیامبر (ص) صحیح است؟
 الف) ساکنان آن از دیگر نواحی به این سرزمین مهاجرت کرده بودند.
 ب) از نظر سیاسی، فاقد حکومت و مرجعیت سیاسی قدرتمند بودند.
 ج) از نظر اقتصادی، شهر ثروتمندی بود و مردم آن به کشاورزی اشتغال داشتند.
 د) روابط تجاری و سیاسی گسترده‌ای با قبایل و ساکنان دیگر مناطق عربستان و کشورهای همسایه نداشتند.
 ه) اکثر ساکنان آن بت‌پرست بودند اما با مفاهیمی هم‌چون بهشت و جهنم آشنا بودند.
 ۵ (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۳ (۴)

۱۵۲- به ترتیب منبع اطلاعاتی ما برای هر یک از عبارتهای زیر کدام است؟
 الف) پیامبر (ص) در جریان عقد پیمان برادری میان مسلمانان، علی (ع) را به عنوان برادر خویش برگزید.
 ب) عبداللّه بن ابی‌می‌کوشید که انصار را علیه مهاجران تحریک کند.
 ج) پیش از هجرت پیامبر (ص) به مدینه، درگیری‌های پیاپی میان دو قبیله اوس و خزرج رخ می‌داد.
 (۱) قرآن کریم - منابع حدیثی
 (۲) کتاب‌های سیره - کتاب‌های سیره - قرآن کریم - قرآن کریم
 (۳) کتاب‌های سیره - منابع حدیثی - کتاب‌های سیره
 (۴) قرآن کریم - کتاب‌های سیره - منابع حدیثی

۱۵۳- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟
 «از جمله جنگ‌های پیامبر (ص) با مشرکان مکه می‌توان به جنگ و اشاره کرد که اولی صورت گرفت و دومی، منجر به شد.»
 الف) بدر - احد - در سال اول هجرت - پیروزی نسبی مشرکان
 ب) بدر - احزاب - در نتیجه تداوم سیاست تعقیب کاروان‌های تجاری قریش توسط مسلمانان - گسترش محدوده حکومت پیامبر (ص)
 ج) خندق - احزاب - در سال پنجم هجری - ناکامی قریش و کاهش فعالیت‌های نظامی آنان علیه اسلام
 د) خندق - بدر - به فرماندهی ابوسفیان - تضعیف موقعیت قریش در منطقه حجاز
 ۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

۱۵۴- اعتراض نسبت به شخص خلیفه، اولین بار در زمان کدام‌یک از خلفای راشدین، صورت گرفت و کدام عبارت درباره‌ی دوره ایشان نادرست است؟
 (۱) عثمان - سیاست‌های او موجب تشدید اختلافات و اوج گرفتن تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای در درون جامعه اسلامی شد.
 (۲) ابوبکر - نخستین اقدامات برای فتح سرزمین‌های مجاور شبه‌جزیره عربستان در زمان او صورت گرفت.
 (۳) عثمان - به منظور عقد قرارداد صلح با ساکنان شهر بیت‌المقدس، از مدینه به بیت‌المقدس رفت.
 (۴) ابوبکر - پیش از مرگ، شورایی شش‌نفره تشکیل داد و اعضای آن را مأمور کرد که از میان خود یک نفر را به عنوان خلیفه برگزینند.

۱۵۵- چه تعداد از عبارتهای زیر درباره‌ی «فتح مصر و پیامدهای آن» صحیح است؟
 الف) به فرماندهی عمرو عاص و در زمان خلافت عمر بن خطاب صورت گرفت.
 ب) به سلطه و نفوذ سیاسی - نظامی امپراتوری روم شرقی در این سرزمین پایان داد.
 ج) بیشتر نتیجه عدم مقاومت مردم این سرزمین در برابر سپاه اسلام بود.
 د) منجر به استیلای مسلمانان بر یکی از مهم‌ترین مراکز نیروی دریایی امپراتوری روم شرقی شد.
 ه) زمینه پیشروی مسلمانان در دیگر مناطق آفریقا را فراهم آورد.
 و) منافع اقتصادی زیادی را برای حکومت اسلامی به همراه داشت.

۶ (۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴)

۱۵۶- روند شکل‌گیری و شکوفایی تمدن اسلامی از چه زمانی و چگونه آغاز شد؟

- ۱) از فاصله سال‌های ۱۳ تا ۲۳ هجری - با پذیرش اسلام توسط مردم متمدن مصر، شام و ایران
- ۲) از دوره خلافت عمر بن خطاب - با افزایش منابع اقتصادی مسلمانان و درآمدهای مالیاتی جدید
- ۳) از دوره خلافت عثمان بن عفان - با استیلای اعراب بر اقوام مختلف با فرهنگ‌ها و زبان‌های گوناگون
- ۴) از فاصله سال‌های ۲۳ تا ۳۵ هجری - با گسترش قلمرو خلافت و توسعه و نفوذ اسلام

۱۵۷- کدام خلیفه اموی دستور داد فتوحات، متوقف شود و از نومسلمانان جزیه گرفته نشود؟

- ۱) هشام بن عبدالملک
- ۲) عبدالرحمان بن معاویه
- ۳) مروان بن محمد
- ۴) عمر بن عبدالعزیز

۱۵۸- با توجه به ویژگی‌های خلافت امویان و رابطه «علت ← معلول» کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) ترویج تفکر جبرگرایی ← عدم مقاومت مردم در برابر حکومت امویان
- ۲) قومیت‌گرایی و تشدید تعصبات قبیله‌ای ← گرایش موالی به مخالفان دستگاه خلافت
- ۳) استفاده از زور برای کسب و حفظ قدرت ← فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی مورد تأکید قرآن و پیامبر (ص)
- ۴) بروز رقابت در درون دستگاه اموی ← موروثی شدن خلافت

۱۵۹- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«سقوط خلافت اموی و تأسیس خلافت عباسی مقارن با زمان حیات بود؛ ایشان»

- ۱) امام سجاد (ع) - نقش تعیین‌کننده‌ای در عرضه تعالیم اسلامی در مدینه داشتند.
- ۲) امام صادق (ع) - آغازگر پیدایش منظومه‌ای از معارف اسلامی با عنوان «مکتب اهل بیت» بودند.
- ۳) امام سجاد (ع) - عمده کوشش خود را بر ترویج اسلام و مبارزه با جریان‌های فکری منحرف متمرکز ساختند.
- ۴) امام صادق (ع) - شاگردان زیادی را در معارف دینی مانند فقه، حدیث و تفسیر تربیت کردند.

۱۶۰- کدام عبارت‌ها درباره «اندلس و حکومت مسلمانان بر آن» صحیح است؟

- الف) این سرزمین در زمان معاویه بن ابی‌سفیان به قلمرو اسلامی افزوده شد.
- ب) دارای مزارع سرسبز و گله‌های بزرگ دام بود و اقتصاد آن متکی بر کشاورزی بود.
- ج) دستاوردهای علمی دانشمندان مسلمان این منطقه تأثیر بسزایی در پیشرفت‌های علمی اروپاییان در قرون بعدی داشت.
- د) خاندان اموی به صورت مستقل از خلافت عباسیان تا قرن نهم هجری بر این سرزمین فرمان راندند.

- ۱ ج - د ۲ ب - د ۳ الف - ج ۴ الف - ب

جغرافیا

۱۶۱- با توجه به تصویر زیر، چه تعداد از عبارت‌های زیر، درباره شهر اهواز صحیح است؟

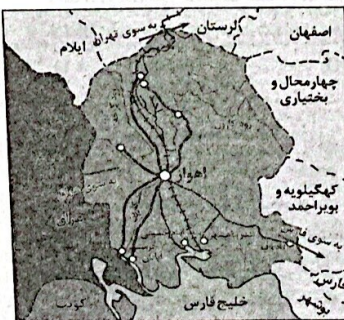
- الف) این سکونتگاه، دارای مقر و موقعیت است.
- ب) عامل طبیعی مبنای شکل‌گیری هسته اولیه آن بوده است.
- ج) دسترسی به راه‌های ارتباطی موجب ارتقای مرتبه آن در هرم سلسله‌مراتب سکونتگاهی شده است.
- د) از نظر دسترسی به عوامل طبیعی و انسانی پیرامون خود، موقعیت ویژه‌ای دارد.

- ۴ (۱)
۳ (۲)
۲ (۳)
۱ (۴)

۱۶۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر، درباره تفاوت‌های شهرها و روستاها صحیح است؟

- الف) مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا، فعالیت‌های اقتصادی است.
- ب) تراکم جمعیت در شهرها نسبت به روستاها بیشتر است.
- ج) در شهرها، فعالیت‌های متنوع در فضاهای محدودتری متراکم شده‌اند.
- د) خدمات و تسهیلات در روستاها کم‌تر و محدودتر از شهرها است.
- ه) در شهرها، نوگرایی بیشتر و تغییرات اجتماعی سریع‌تر است.

- ۲ (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۳ (۴)

۱۶۳- درستی (ص) یا نادرستی (غ) عبارتهای زیر، به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (الف) یکی از مهم‌ترین تغییرات فضای جغرافیایی در قرن بیستم و بیست و یکم، افزایش شهر و شهرنشینی در جهان است.
 (ب) امروزه با رشد بخش خدمات، سطح شهرنشینی در آسیا و آفریقا نسبت به نواحی صنعتی آمریکای شمالی و اروپا بالاتر است.
 (ج) مگالاپلیس‌ها زنجیره‌ای از کلان‌شهرها یا ابرشهرها هستند که در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل پدید آمده‌اند.
 (۱) ص - غ - غ (۲) غ - غ - ص (۳) ص - ص - غ (۴) غ - ص - ص

۱۶۴- با توجه به رتبه‌بندی یا سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها در اروپا، کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- «در رتبه‌بندی سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها در اروپا، رابطه بین «جمعیت» و «تعداد و تنوع خدمات» از نوع است و می‌توان گفت»
 (۱) مستقیم - با حرکت به سمت بالای هرم، جمعیت سکونتگاه‌ها و تعداد خدماتی که ارائه می‌دهند، کاهش می‌یابد.
 (۲) معکوس - هر چه به قاعده هرم نزدیک شویم، بر میزان جمعیت افزوده شده و از تعداد و تنوع خدمات کاسته می‌شود.
 (۳) مستقیم - شهرهای منطقی‌ای نسبت به شهرهای متوسط عملکرد بهتری دارند.
 (۴) معکوس - تعداد خدمات و میزان جمعیت در هاملت نسبت به روستا کم‌تر است.

۱۶۵- کدام گزینه مرتبط با عبارت زیر است؟

- «یکی از پدیده‌های مربوط به تغییرات الگوی شهرنشینی در جهان، تغییر الگوی مکانی شهرهای با بیش از ۵ و ۱۰ میلیون نفر در جهان است.»
 (۱) امروزه جمعیت شهرنشین جهان بر جمعیت روستانشین پیشی گرفته و پیش‌بینی می‌شود که تا سال ۲۰۵۰ میلادی، این نسبت به حدود ۶۶ درصد برسد.
 (۲) در سال ۱۹۵۰م، دو شهر لندن و نیویورک بیش از ۸ میلیون نفر جمعیت داشتند، در حالی‌که امروزه تعداد این شهرهای پرجمعیت در جهان به ۳۴ شهر رسیده است.
 (۳) تا چند دهه پیش، شهرهای میلیونی فقط در نیمکره شمالی و در آمریکای شمالی، اروپا و ژاپن وجود داشتند، اما امروزه آمریکای لاتین، آسیا و آفریقا نیز با رشد شهرهای میلیونی روبه‌رو شده‌اند.
 (۴) گرچه سطوح شهرنشینی و افزایش آن در نواحی مختلف جهان، متفاوت است، اما هنوز هم تعداد زیادی از جمعیت جهان در روستاها ساکن هستند.

۱۶۶- چه تعداد از عبارتهای زیر، درباره «مادرشهرها» نادرست است؟

- (الف) همه آن‌ها، پایتخت هستند.
 (ب) بیش از ده میلیون نفر جمعیت دارند.
 (ج) در رأس هرم سلسله‌مراتب سکونتگاهی قرار دارند.
 (د) بزرگ‌ترین و پرجمعیت‌ترین شهر در یک ناحیه یا استان هستند.
 (ه) در اطراف همه آن‌ها، شهرها و شهرک‌های اقماری پدید آمده‌اند.

(۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۶۷- چه تعداد از عبارتهای داده‌شده، درباره ویژگی‌های مگالاپلیس‌ها صحیح است؟

- «تمرکز و انبوهی جمعیت شهری - تمرکز مؤسسات مالی و پولی - اعمال نفوذ در اقتصاد و تجارت جهانی - تمرکز صنایع دانش‌بنیان - فراوانی آمد و شد بین مادرشهرهای همجوار با انواع وسایل حمل و نقل - حوزه نفوذ بسیار وسیع در سطح جهان»

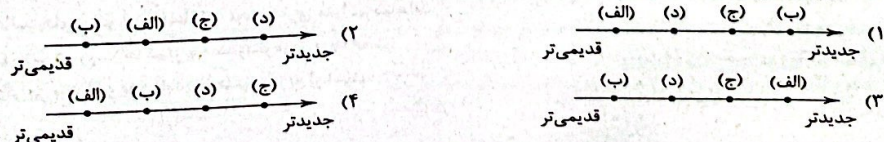
(۱) ۵ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۲

۱۶۸- به ترتیب، کدام گزینه درباره مهاجرت از روستاها به شهرها در «کشورهای آسیایی، آفریقایی و آمریکای لاتین» و «کشورهای آمریکای شمالی و اروپا» صحیح است؟

- (۱) تغییرات قابل ملاحظه‌ای در چهره و کالبد روستاها پدید آورد - به شکل تدریجی و طولانی مدت بود.
 (۲) در دوره‌های زمانی کوتاه و سریع رخ داد - تحولات صنعتی را در پی داشت.
 (۳) با توسعه صنعتی همگام نبود - مشکلاتی را برای شهرها به وجود آورد.
 (۴) سریع‌تر از رشد صنعتی اتفاق افتاد - طی ده‌ها سال صورت گرفت.

۱۶۹- با توجه به «روند تغییرات جمعیت شهری و روستایی و افزایش جمعیت شهری در ایران» کدام گزینه به خط زمان درستی از موارد مطرح‌شده اشاره دارد؟

- (الف) تغییر قوانین مالکیت زمین و توزیع مجدد آن، منجر به انهدام کشاورزی و مهاجرت روستاییان به شهرها شد.
 (ب) با مهاجرت گسترده مردم از سراسر کشور به تهران، این شهر به مادرشهر ملی تبدیل شد.
 (ج) تعداد زیادی از روستاهای پرجمعیت، در بافت شهرهای همجوار ادغام شدند.
 (د) ۷ شهر با بیش از یک میلیون نفر جمعیت به کلان‌شهر تبدیل شدند.

۱۷۰- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

- «شهرگرایی، روندی است که طی آن تغییراتی در عملکرد روستاها پدید می‌آید که در این باره می‌توان به اشاره کرد.»
- (۱) اجتماعی سیاسی - رونق صنایع کوچک تبدیلی یا خانگی در روستاها
 - (۲) اقتصادی اجتماعی - استفاده از ماشین‌آلات کشاورزی و تجهیزات رفاهی شهری در روستاها
 - (۳) سیاسی اجتماعی - فراهم شدن امکان استفاده از آب و برق و تلفن برای روستائینان
 - (۴) اجتماعی اقتصادی - پدیدار شدن روستاهایی با نقش صیادی، گردشگری و صنعتی

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره ۱۸۱ تا ۱۹۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

جغرافیای ایران (سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

زوج درس ۱

۱۷۱- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) برخی از پدیده‌ها موقعیت نسبی و برخی دیگر موقعیت مطلق دارند.
 (ب) امروزه خلیج فارس، به عنوان حلقه‌ای از زنجیره حمل و نقل کالا و نفت، اهمیت خود را حفظ کرده است.
 (ج) ایران طولانی‌ترین مرز سیاسی را با عراق و کوتاه‌ترین مرز را با ترکمنستان دارد.
- (۱) ص - غ - ص
 (۲) غ - ص - غ
 (۳) غ - ص - ص
 (۴) ص - ص - غ

۱۷۲- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب، به کدام شکل از موقعیت جغرافیایی اشاره دارند؟

- (الف) شهر تهران در میان دو وادی کوه و کویر و در دامنه‌های جنوبی رشته‌کوه البرز گسترده شده است.
 (ب) گستردگی ایران در عرض‌های جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه شمالی، منجر به تنوع آب و هوایی در کشورمان شده است.
 (ج) سرزمین فلسطین در محل تقاطع سه قاره آسیا، آفریقا و اروپا قرار دارد و راه‌های ارتباطی زمینی این سه قاره، از این منطقه می‌گذرد.
- (۱) ریاضی - مطلق - نسبی
 (۲) نسبی - ریاضی - مطلق
 (۳) ریاضی - نسبی - نسبی
 (۴) نسبی - مطلق - نسبی

۱۷۳- با توجه به موقعیت و ویژگی‌های دریای خزر (۱)، دریای عمان (۲) و خلیج فارس (۳) کدام گزینه نادرست است؟

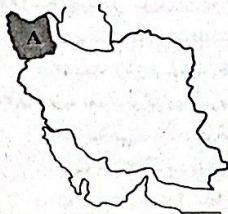
- (۱) مورد (۱) همانند مورد (۲) امکان دسترسی به بازارهای مصرف را برای کشورمان فراهم می‌آورد.
 (۲) مورد (۳) برخلاف مورد (۱) به واسطه وجود منابع نفت و گاز حائز اهمیت است.
 (۳) مورد (۱) همانند مورد (۳) از نظر اقتصادی برای ایران موقعیت ویژه‌ای را فراهم آورده است.
 (۴) مورد (۳) برخلاف مورد (۲) به آب‌های آزاد متصل نیست.

۱۷۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر، درباره ناهمواری‌ها و مناطق کوهستانی ایران صحیح است؟

- (الف) در ایران، تعداد سکونتگاه‌ها در مناطق پایکوهی بیشتر، و جمعیت در آن‌ها متراکم‌تر است.
 (ب) ناهمواری‌های ایران، بیشتر طی دوره‌های اول تا سوم زمین‌شناسی پدید آمده است و پیدایش نهایی آن‌ها مربوط به دوره سنوزوئیک است.
 (ج) بخش اعظم ایران را نواحی مرتفع و کوهستانی تشکیل می‌دهد. این ناهمواری‌ها بر تشکیل اجتماعات انسانی، نوع معیشت مردم و حتی بر تاریخ کشور ما، تأثیرگذار بوده است.
 (د) با توجه به تاریخچه زمین‌شناسی، تحولات ناهمواری‌ها، شکل و پراکندگی، کوهستان‌های ایران را به چهار منطقه کوهستانی تقسیم‌بندی کرده‌اند.
 (ه) عواملی چون وجود ذخایر آب، ذخایر طبیعی و معدنی و همچنین امکان فعالیت‌های دامداری، از جمله ارزش‌های اقتصادی نواحی کوهستانی به شمار می‌روند.

- (۱) ۵
 (۲) ۳
 (۳) ۲
 (۴) ۴

۱۷۵- چه تعداد از عبارت‌های داده‌شده، درباره منطقه کوهستانی A نادرست است؟

- (الف) رشته‌کوه ارسباران (قره‌داغ) در غرب این منطقه قرار گرفته است.
 (ب) جهت رشته‌کوه‌های آن شمالی - جنوبی است.
 (ج) آب‌های جاری از کوهستان‌های آن با سرعت به دریای خزر وارد می‌شود.
 (د) یکی از کانون‌های عمده فعالیت‌های اقتصادی کشور به شمار می‌رود.
 (ه) دو توده کوهستانی مهم این منطقه، حاصل کوه‌زایی مواد رسوبی طی میلیون‌ها سال است.

- (۱) ۲
 (۲) ۴
 (۳) ۵
 (۴) ۳

۱۷۶- عامل اصلی تغییر شکل منطقه کوهستانی البرز در دهه‌های اخیر، چیست؟

- (۱) تغییرات اقلیمی
 (۲) فعالیت‌های آتشفشانی
 (۳) فرسایش
 (۴) فعالیت‌های انسانی

۱۷۷- کدام عبارت‌های زیر، نادرست است؟

- (الف) از رشته‌کوه‌های مهم منطقه کوهستانی شمال خراسان، می‌توان به آلاداغ، بینالود و هزار مسجد در اطراف نیشابور اشاره کرد.
 (ب) منطقه کوهستانی مرکزی، حدفاصل کوه جغتای در خراسان رضوی، گردنه آوج در استان قزوین و قله کوه بزمان در سیستان و بلوچستان را شامل می‌شود.
 (ج) رشته‌کوه زاگرس از برخورد صفحه عربستان و صفحه اوراسیا و با جهت شمال غربی - جنوب شرقی به وجود آمده است.
 (د) ناهمواری‌های مریخی و گل‌فشان‌ها از جمله پدیده‌های طبیعی دیدنی در شمال استان سیستان و بلوچستان به شمار می‌رود.
- (۱) الف - د (۲) ب - ج (۳) الف - ب (۴) ج - د

۱۷۸- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- «از جمله تغییرات به وجود آمده در منطقه زاگرس در حال حاضر می‌توان به و اشاره کرد که»
 (۱) تشکیل شکل‌های جدیدی از ناهمواری - گسترش وقوع توفان‌های گرد و غبار - اولی، نتیجه تغییرات اقلیمی و دومی، تحت تأثیر عوامل طبیعی و انسانی پدید آمده‌اند.
 (۲) گسترش سیلاب‌دشت‌ها - تشکیل شکل‌های جدیدی از ناهمواری - هر دو عامل نقش بسزایی در ناپایداری ناهمواری‌های این منطقه داشته‌اند.
 (۳) گسترش وقوع توفان‌های گرد و غبار - گسترش سیلاب‌دشت‌ها - دومی برخلاف اولی ناشی از فعالیت‌های نابخردانه انسانی است.
 (۴) شکل‌گیری گنبد‌های نمکی - افزایش طغیان رودهای منطقه - اولی تحت تأثیر تحولات زمین‌شناسی و دومی در پی گسترش سکونتگاه‌های شهری در کناره رودها بروز یافته‌اند.

۱۷۹- با توجه به رابطه «علت - معلول» کدام عبارت‌ها نادرست است؟

- (الف) انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین - شکل‌گیری دشت کاکان در فارس
 (ب) تغییر در الگوی پراکندگی ریزش‌های جوی و بروز خشکسالی - تغییرات اقلیمی
 (ج) وقوع توفان‌ها و بادهای شدید در دشت‌ها - تغییر بستر رودها و دشت‌های ریگی از نظر وسعت و مکان
 (د) وجود معادن گچ، نمک و امکان فعالیت‌های کشاورزی - ارزش اقتصادی دشت‌ها
- (۱) ج - د (۲) الف - ب (۳) ب - ج (۴) الف - د

۱۸۰- چه تعداد از عبارت‌های زیر، درباره «جلگه‌ها» صحیح است؟

- (الف) ساختمان زمین، مقاومت سنگ و تراکم آبرفت از جمله علل پیدایش جلگه‌ها هستند.
 (ب) مکان و وسعت آن‌ها، تحت تأثیر نهشته‌ها و آبرفت‌های حاصل از فعالیت رودهای طغیانی مرتباً در حال تغییر است.
 (ج) در کنار اغلب دریاها، دریاچه‌ها و رودهای پرآب ایران نیز دیده می‌شوند.
 (د) وسعت آن‌ها در نیمه غربی کشورمان بیشتر است.
 (ه) به دلیل حاصلخیز بودن، جمعیت زیادی را در خود جای می‌دهند.
- ۴ (۱) ۵ (۲) ۳ (۳) ۳ (۴)

زوج درس ۲

جغرافیا (۲) (سوالات ۱۸۱ تا ۱۹۰)

۱۸۱- کدام عبارت‌ها درباره «ناحیه‌ای از کره زمین که بیشترین جذب و تابش انرژی خورشید را دریافت می‌کند» صحیح است؟

- (الف) در این ناحیه به دلیل زاویه مستقیم تابش و گرمای همیشگی، یک کانون پرفشار ایجاد می‌شود.
 (ب) منبع بزرگ ذخیره گرما و سرچشمه جریان‌های دریایی آبگرم در اقیانوس‌ها هستند.
 (ج) بیش از ۱۵۰۰ میلی‌متر در سال بارندگی دارد.
 (د) به دلیل تبخیر زیاد از نظر پوشش گیاهی، ضعیف است.

- (۱) ب - ج (۲) الف - د (۳) الف - ج (۴) ب - د

۱۸۲- طبقه‌بندی کوپن بر چه اساسی صورت گرفته است؟

- (۱) پوشش گیاهی، رطوبت و فشار هوا
 (۲) بارش، فشار هوا و ارتفاع
 (۳) دما، بارش و پوشش گیاهی
 (۴) ارتفاع، رطوبت و دما

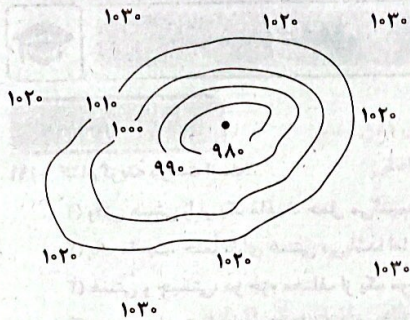
۱۸۳- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«در نواحی برخلاف»

- (الف) خشک - بسیار سرد - بارندگی بسیار کم است.
 (ب) سرد - معتدل - بارش در تابستان بیشتر از زمستان است.
 (ج) قطبی - خشک - اختلاف دما زیاد است.
 (د) بسیار سرد - گرم و مرطوب - از فشار هوا، به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود.

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

جغرافیا | ۱۱

۱۸۴- چه تعداد از عبارات‌های زیر، دربارهٔ تصویر زیر صحیح است؟
 الف) علت اصلی به وجود آمدن بیابان تکله‌ماکان است.
 ب) در منطقهٔ جنب حاره‌ای، مانع از صعود هوا می‌شود.
 ج) در حوالی عرض جغرافیایی ۶۰ درجه ایجاد می‌شود.
 د) موجب وزش باد در سطح کرهٔ زمین می‌شود.

- ۴ (۱)
- ۱ (۲)
- ۲ (۳)
- ۳ (۴)

۱۸۵- درستی (ص) یا نادرستی (غ) عبارات‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

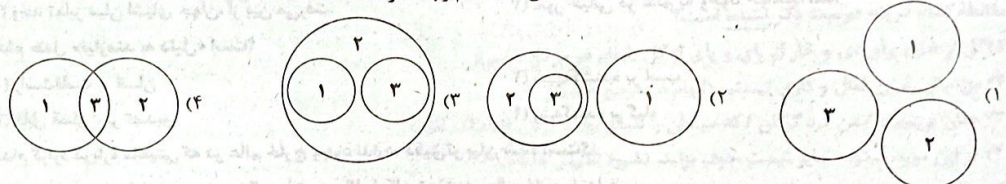
الف) وقتی در یک ناحیه، دو تودهٔ هوای متفاوت در مجاورت یک‌دیگر قرار بگیرند و به هم برخورد کنند، یک منطقهٔ گذار یا تغییر از نظر دما یا فشار در مرزهای آن‌ها پدید می‌آید.

ب) بارش‌های بهاری بیشتر از نوع بارندگی‌های همرفتی است.

ج) عدم صعود هوا در سواحل آمریکای شمالی، علت اصلی به وجود آمدن بیابان آتاکاما است.

۱) ص - ص - غ
 ۲) ص - غ - ص
 ۳) غ - غ - ص
 ۴) غ - ص - غ

۱۸۶- با توجه به انواع هوازدگی فیزیکی (۱)، شیمیایی (۲) و زیستی (۳) کدام رابطه درست است؟

۱۸۷- با توجه به انواع فرسایش، شکل فرسایش در کدام گروه یکسان است؟

الف) دره‌های V شکل

ج) کلت

ه) طاق‌های دریایی

۱) الف - ه - و

۲) ب - ج - د

۳) الف - ب - د

۴) د - ه - و

۱۸۸- کدام گزینه دربارهٔ عبارت زیر، صحیح است؟

«این جاذبهٔ طبیعی در غرب بیابان لوت در منطقهٔ شهداد در استان کرمان وجود دارد.»

۲) طی یک سال ۱۰ تا ۲۰ متر در جهت وزش باد حرکت می‌کنند.

۱) عمق بعضی از آن‌ها به ۴۰ متر می‌رسد.

۴) به آن سنگ‌فرش بیابانی نیز می‌گویند.

۳) حاصل فرسایش بادی - آبی هستند.

۱۸۹- چه تعداد از عبارات‌های زیر، دربارهٔ «دشت‌ها» صحیح است؟

الف) سرزمین‌های مرتفع و نسبتاً همواری هستند که در میان کوهستان‌ها یا میان فلات‌ها و کف دره‌ها قرار گرفته‌اند.

ب) با وسعت‌های مختلف، در همهٔ قاره‌ها وجود دارند.

ج) بیش از یک‌سوم سطح زمین را پوشانده‌اند.

د) نواحی عمدهٔ سکونت و فعالیت انسان‌ها را تشکیل می‌دهند.

۲ (۴)

۱ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

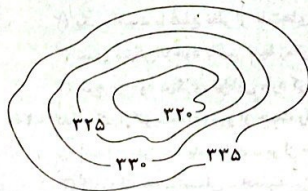
۱۹۰- نیمرخ توپوگرافی داده‌شده، می‌تواند مربوط به کدام یک از پدیده‌های طبیعی زیر باشد؟

۱) تپهٔ چغامیش

۲) فلات تبت

۳) درهٔ ماداگاسکار

۴) کوه الوند

فلسفه و منطق

فلسفه (۲)

۱۹۱- کدام گزینه درست است؟

- (۱) وقتی هستی را بر یک ماهیت حمل می‌کنیم، قضیه ما فاقد نسبت حکمیه است.
 - (۲) یک ماهیت، حتماً دارای هستی می‌باشد؛ اما شاید چیستی آن، مجهول باشد.
 - (۳) هستی و چیستی، دو جزء مختلف از یک موجود واحد در ذهن هستند.
 - (۴) وجود و ماهیت، اجزای سازنده یک واقعیت در عالم خارج نیستند.
- ۱۹۲- با در نظر داشتن گام سوم از مغایرت وجود و ماهیت، کدام گزاره پذیرفتنی است؟

«هستی و چیستی»

- (۱) در عالم معنا یک چیز هستند.
 - (۲) در عالم مصادیق، عینیت دارند.
 - (۳) انفکاک و جدایی مصادقی دارند.
 - (۴) در ذهن بر دیگری حمل نمی‌شوند.
- ۱۹۳- اگر بپذیریم که «وجود و ماهیت، عین یا شامل یکدیگر هستند»، کدام یک از پیامدهای زیر رخ نمی‌دهد؟
- (۱) همه حمل‌ها به شکل بی‌نیاز از دلیل بود.
 - (۲) واجب‌الوجود به ممتنع‌الوجود تبدیل می‌شد.
 - (۳) وجه تمایز میان اشیای جهان، از بین می‌رفت.
 - (۴) امور خیالی در عالم به وجود خواهند آمد.

۱۹۴- کدام حمل «نیازمند به دلیل» است؟

- (۱) راست‌قامت بر انسان
- (۲) شیشه‌کشنده بر اسب
- (۳) قابل قضاوت بر تصدیق
- (۴) رشدکننده بر گیاه

۱۹۵- کدام گزاره درباره ماهیتی که در عالم خارج وجود ندارد، دقیق‌تر بیان شده است؟

- (۱) این ماهیت به دلیل نبودن همیشگی علت، هیچ‌گاه امکان تحقق در عالم خارج را ندارد.
- (۲) ماهیت مذکور به فرض وجود، مستقیماً توسط واجب‌الوجود بالذات به وجود می‌آید.
- (۳) چنین ماهیتی حتماً روزی در حالت تساوی میان وجود و عدم قرار داشته است.
- (۴) این ماهیت اکنون نمی‌تواند علت وجودی چیزی در جهان خارج باشد.

۱۹۶- کدام گزاره قابل انطباق بر یک ماهیت ممکن‌الوجود است؟

- (۱) این ماهیت، ازلی و ابدی است.
- (۲) اقتضا و گرایش به سوی وجود دارد.
- (۳) همه واقعیت‌های قابل مشاهده، ممکن‌الوجود هستند.
- (۴) تعداد مصادیق ذهنی آن‌ها از واجب‌الوجود بالغیر کم‌تر است.

۱۹۷- حمل مذکور در کدام گزینه «امتناعی» است؟

- (۱) انسان، نمی‌تواند حیوانی غیرناطق باشد.
- (۲) پاییز، اولین فصل سال شمسی نیست.
- (۳) مثلث، دارای سه ضلع مساوی نیست.
- (۴) دایره، دارای اضلاع غیرمساوی است.

۱۹۸- اگر میان موضوع و محمول یک قضیه ایجابی، رابطه «این‌همانی» برقرار باشد؛ به طوری که هر دو طرف، بیانگر مفهومی یکسان باشند، می‌توان گفت

- (۱) حمل محمول بر موضوع آن قضیه، ضروری است.
- (۲) حمل محمول بر موضوع می‌تواند امکانی باشد.
- (۳) ماهیت موضوع، حتماً واجب‌الوجود بالذات است.
- (۴) ماهیت موضوع، حتماً ممکن‌الوجود بالذات است.

۱۹۹- بهترین پاسخ به این پرسش که «چرا ممکن‌الوجود بالغیر نداریم؟» در کدام گزینه بیان شده است؟

- (۱) ماهیت‌های جهان، حالت امکانی خود را از ناحیه واجب‌الوجود بالذات دریافت می‌کنند؛ نه از ناحیه یک موجود دیگر.
- (۲) یک ماهیت با قطع نظر از علت‌های خارجی، در حالت تساوی میان وجود و عدم قرار دارد و این تساوی از ناحیه خودش است.
- (۳) تصور ممکن‌الوجود بالغیر تنها زمانی ممکن است که همه موجودات جهان از حالت امکانی خارج شده و توسط دیگری واجب شوند.
- (۴) هیچ موجود دیگری توانایی وارد کردن موجودات به حالت امکانی را ندارد و هم‌چنین نمی‌تواند به تنهایی آن‌ها را از حالت امکانی خارج کند.

۲۰۰- کدام یک از گزینه‌های زیر از حیث رابطه با وجود، به ترتیب مانند «دریای جیوه - مربع سه‌ضلعی - خلیج فارس» هستند؟

- (۱) آسمان سبز - سیاه سفید - پر از خالی
- (۲) انسان شش‌سر - پلیس - عینک
- (۳) کتاب فلسفه - آسمان - خداوند
- (۴) دیو - شریک خداوند - کاغذ

منطق

۲۰۱- مغالطه «توسل به معنای ظاهری» ناشی از است.

- (۱) کاربرد دلالت مطابقی به جای دلالت مطابقی دیگر
(۲) شایع‌ترین خطای ذهن انسان
(۳) کاربرد برخی دلالت‌های مختلف به جای یک‌دیگر
(۴) توجه به معنای اصلی

۲۰۲- در هر یک از جملات زیر به ترتیب امکان بروز چه مغالطه‌ای وجود دارد؟

- (الف) زمان خوشدلی دریاب و دریاب که دائم در صدف گوهر نباشد.
(ب) طفل که آرزوی زر کند نارنج از آن کند که ترازو کند ز پوست.

- (۱) اشتراک لفظ - شیوه نگارش کلمات
(۲) توسل به معنای ظاهری کلمات - اشتراک لفظ
(۳) شیوه نگارش کلمات - توسل به معنای ظاهری کلمات
(۴) شیوه نگارش کلمات - شیوه نگارش کلمات

۲۰۳- در کدام گزینه، واژه «نمی‌شود» در معنای متفاوتی به کار رفته است؟

- (۱) نمی‌شود مباحث تقابل را فقط حفظ کرد.
(۲) نمی‌شود از همه اشتباهات زندگی جلوگیری کرد.
(۳) نمی‌شود سخن گفت مگر این‌که ابتدا تفکر کرد.
(۴) نمی‌شود قبل از ورزش سنگین تمرین اولیه را انجام نداد.

۲۰۴- از جمله: «علم منطق وابسته به زبان خاصی نیست» چه نتیجه‌ای گرفته می‌شود؟

- (۱) عدم توجه منطق به مباحث الفاظ
(۲) عدم توجه منطق به مباحث صرف و نحو
(۳) سر و کار داشتن صرف منطق با الفاظ
(۴) تفکیک‌ناپذیری قوانین منطق و مبحث الفاظ

۲۰۵- مغالطه کدام گزینه درست ذکر نشده است؟

- (۱) گل از خارم برآوردی و خار از پای و پای از گل (ابهام در مرجع ضمیر)
(۲) من مثل رامین فعال و کاری نیستم. (ابهام در مرجع ضمیر)
(۳) چنان بی‌بیم و ایمن کرد گرگان / که میشان را شبان بودند گرگان (اشتراک لفظ)
(۴) در این مورد سکوت جایز نیست حرف بزنید. (شیوه نگارش کلمات)

۲۰۶- کدام گزینه به مهم‌ترین دلالت در منطق اشاره دارد؟

- (۱) مصداق درخت بر لفظ درخت
(۲) معنی درخت بر مصداق درخت
(۳) کلمه درخت بر مفهوم درخت
(۴) مفهوم درخت بر لفظ درخت

۲۰۷- هر یک از عبارتهای «کتاب بر مؤلف آن» و «هواپیما بر خلبان آن» به ترتیب بیانگر چه نوع دلالتی هستند؟

- (۱) مطابقی - مطابقی
(۲) التزامی - التزامی
(۳) التزامی - التزامی
(۴) تضمینی - تضمینی

۲۰۸- مغالطه به کار رفته در جمله: «رستم نوشدارو را بعد از مرگ سهراب نپذیرفت، زیرا سودی برای او نداشت» شبیه مغالطه کدام گزینه نیست؟

- (۱) حرف‌های او قیمت ندارد.
(۲) سعید گفت من امروز باید به مغازه بروم.
(۳) وقتی از تو حرف می‌زد، صدایش می‌لرزید.
(۴) رضا تا مادرش را دید لباسش را مرتب کرد.

۲۰۹- دلالت کلمه «دل» در کدام گزینه متفاوت به کار رفته است؟

- (۱) دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را
(۲) دلیر جانان من برده دل و جان من
(۳) دلیر جانان من برده دل و جان من

۲۱۰- در کدام گزینه نوع دلالت، یکسان به کار رفته است؟

- (۱) شورای عالی انقلاب فرهنگی اعلام کرد معدل نهایی در کنکور ۱۴۰۴ دارای ۶۰ درصد تأثیر قطعی است.
(۲) سازمان سنجش گفت: نتایج کنکور اول در خرداد ماه اعلام می‌شود و چون فصل امتحانات بود موجب اضطراب دانش‌آموزان شد.
(۳) کنکور دوم ۱۴۰۳ در تیر ماه برگزار شد و فهرست نتایج قبول‌شدگان دانشگاه فرهنگیان در نیمه اول مرداد ماه اعلام شد.
(۴) در مرداد ماه نتایج کنکور اعلام می‌شود و قبول‌شدگان مهلت انتخاب رشته خواهند داشت و نتایج در شهریور اعلام خواهد شد.

فلسفه (۱)

۲۱۱- تفکیک دو بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه، در اصل براساس کدام مورد صورت می‌گیرد؟

- (۱) مسائل
(۲) هدف
(۳) موضوع
(۴) روش

۲۱۲- کدام مورد، بیانگر ویژگی مشترک میان بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه و شاخه‌های فلسفه است؟

- (۱) بحث و بررسی یک موجود خاص
(۲) روش صرفاً عقلی و قیاسی
(۳) بررسی اصل و حقیقت وجود
(۴) بررسی قوانین سطحی و بنیادی

۲۱۳- اگر کسی در هستی‌شناسی بگوید «وجود به دو قسم مادی و مجرد تقسیم می‌شود» کدام عبارت، لازمه منطقی این سخن خواهد بود؟

- (۱) در انسان‌شناسی فلسفی خویش، هر موجودی را دارای دو بخش مادی و مجرد می‌داند.
- (۲) علاوه بر انسان‌شناسی، اخلاق و روان‌شناسی نیز دارای دو بُعد مادی و مجرد می‌شوند.
- (۳) مباحث بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه از بخش فرعی آن بیشتر تأثیر می‌پذیرد.
- (۴) دیدگاه هستی‌شناسانه این فرد بر دیدگاه خاص او در برخی علوم تأثیر خواهد گذاشت.

۲۱۴- در کدام عبارت، به هر دو بخش ریشه‌ای فلسفه پرداخته شده است؟

- (۱) محمدسعید گفت: می‌دانم قانون علیت در سراسر عالم جاری است، اما نمی‌دانم می‌توان از راهی جز عقل، آن را دریافت و به وجودش در جهان مطمئن شد؟
- (۲) سقراط گفت: اگر مرگ پل انتقال از یک عالم به عالم دیگر است و اگر در آن جا با نیکان و بلندمرتبان هم‌نشین می‌شوم، حاضرم بارها به کام مرگ روانه شوم.
- (۳) ارسطو می‌گوید: سعادت امری است که در پایان یک زندگی مطلوب حاصل می‌شود، اما برای رسیدن به سعادت، باید حد وسط یا همان اعتدال را رعایت کرد.
- (۴) عارفی مدعی را پرسیدند: جوانمردی چیست؟ گفت: ترک کامجویی؛ از او پرسیدند: کامجویی کدام است؟ پاسخ داد: کامجویی همان ترک جوانمردی است.

۲۱۵- کدام عبارت درست است؟

- (۱) در معرفت‌شناسی، کاری به نوع وجود معرفت که مثلاً مادی یا غیرمادی است، نداریم.
- (۲) هیچ تفاوتی بین کار یک فیلسوف در هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی یافت نمی‌شود.
- (۳) گزاره‌های مربوط به وجودشناسی برخلاف گزاره‌های مربوط به معرفت‌شناسی بنیادی‌ترند.
- (۴) درک گزاره‌های مربوط به وجودشناسی مقدم بر درک گزاره‌های مربوط به معرفت‌شناسی است.

۲۱۶- کدام عبارت درباره فلسفه‌های مضاف، درست است؟

- (۱) پذیرش فلسفه‌های مضاف بدون تحقق یک علم ناممکن است، زیرا فلسفه‌های مضاف با اضافه شدن فلسفه به علمی از علوم به دست می‌آید.
- (۲) فلسفه‌های مضاف صرفاً از رابطه فلسفه با علوم بحث می‌کنند، لذا آن‌چه در فلسفه‌های مضاف پذیرفته شود، شالوده نظریات در علوم قرار می‌گیرد.
- (۳) فلسفه‌های مضاف به شاخه‌هایی از فلسفه گفته می‌شود که یک حوزه یا یک پدیده خاص را به طور تخصصی از دیدگاه فلسفی مطالعه می‌کند.
- (۴) مهم‌ترین فلسفه مضاف، فلسفه علوم اجتماعی است که یک فلسفه مضاف به علم است و موضوع اصلی آن بحث اصالت جامعه یا فرد است.

۲۱۷- منکرین اصالت فرد، قطعاً کدام مورد را انکار می‌کنند؟

- (۱) افراد بشر مانند مومی‌اند در دست یک کودک.
- (۲) تقلید صرف کودکان از والدین خود.
- (۳) نقش فعال الکترون‌ها و نوترون‌ها درون اتم.
- (۴) انسان لوحی است سفید و نانوخته.

۲۱۸- اعتقاد به کدام مطلب، معتقدان به لیبرالیسم را از طرفداران سوسیالیسم جدا می‌کند؟

- (۱) تقدم منافع خصوصی بر منافع عمومی
- (۲) عدم توجه به منافع و حقوق عمومی
- (۳) تراحم حقوق و مصالح افراد جامعه
- (۴) انسجام حقوق جمعی با حقوق فردی

۲۱۹- کدام مورد، عبارت زیر را هماهنگ با نظر معتقدان به اصالت توأمان فرد و جامعه، به درستی کامل می‌کند؟

«محیط اجتماعی در تکون شخصیت هر یک از افراد انسانی تأثیر و نفوذ دارد،»

- (۱) پس این افراد نمی‌توانند برخلاف جهت آب، شنا کنند و جو اجتماعی حاکم و افکار عمومی را نادیده بگیرند.
- (۲) با این وجود، نمی‌توان افراد را صددرصد تابع و وابسته به محیط طبیعی و شرایط اجتماعی آنان دانست.
- (۳) لذا هر یک از افراد انسانی، در همه ابعاد و وجوه حیات خود، از شرایط اجتماعی متأثر و منفعلی می‌گردند.
- (۴) بنابراین اراده افراد، تابع و محکوم اراده جامعه می‌گردد و از آزادی و استقلال همواره بی‌بهره خواهند بود.

۲۲۰- بیت «فرد و قوم آینه یکدیگرند/ سلک و گوهر کهکشان اخترند» دلالت بر اصالت چه چیز دارد و بر کدام مورد، خط بطلان می‌کشد؟

- (۱) اصالت جامعه - پندار تضاد میان فرد و جامعه
- (۲) اصالت توأمان فرد و جامعه - شکل‌گیری روح جمعی در جامعه
- (۳) اصالت فرد - شکل‌گیری روح جمعی در جامعه
- (۴) اصالت توأمان فرد و جامعه - پندار تضاد میان فرد و جامعه

اقتصاد

۲۲۱- کدام مورد پاسخ صحیح و کامل سؤالات زیر است؟

(الف) با توجه به این‌که علم اقتصاد، با تصمیم‌گیری مواجه است، برای تصمیم‌گیری درست کدام نوع هزینه‌ها را نباید در نظر بگیریم؟
 (ب) خرید کردن از یک فروشگاه معمولی به جای خرید از فروشگاه‌های اصل و برند و با کیفیت، به دلیل حراج بودن، به کدام‌یک از موارد تصمیم‌گیری غیرمنطقی اشاره دارد؟

- (۱) الف: هزینه هدررفته ب: چسبیدن به وضعیت فعلی
- (۲) الف: هزینه فرصت ب: چسبیدن به وضعیت فعلی
- (۳) الف: هزینه هدررفته ب: اثرگذاری حقه‌های فروش
- (۴) الف: هزینه فرصت ب: اثرگذاری حقه‌های فروش

۲۲۲- کدام گزینه مبین پاسخ درست و کامل سؤالات زیر است؟
الف) چه زمان می‌توان از کارایی اقتصاد یک کشور صحبت کرد؟
ب) مرز امکانات تولید بیانگر می‌باشد.

- (۱) الف: هنگامی که از منابع محدود موجود و در دسترس بشر، بتواند بیشترین استفاده با کم‌ترین هزینه فرصت را بکند. ب: حداقل امکان میزان تولید با منابع موجود.
(۲) الف: هنگامی که هر فرصتی را برای بهتر شدن وضعیت خودش به کار گیرد، بدون آن‌که وضع دیگران بدتر شود. ب: حداقل امکان میزان تولید با منابع موجود.
(۳) الف: هنگامی که هر فرصتی را برای بهتر شدن وضعیت خودش به کار گیرد، بدون آن‌که وضع دیگران بدتر شود. ب: حداکثر امکان میزان تولید با منابع موجود.
(۴) الف: هنگامی که از منابع محدود موجود و در دسترس بشر، بتواند بیشترین استفاده با کم‌ترین هزینه فرصت را بکند. ب: حداکثر امکان میزان تولید با منابع موجود.

۲۲۳- کشاورزی در زمینی که در اختیار دارد، می‌خواهد محصولی بکارد، با توجه به جدول زیر و با فرض هزینه‌های تولید یکسان محصولات:

مقدار تولید	قیمت هر کیلو	محصول
۲۵۰	۱۵,۰۰۰	سیب زمینی
۶۲۰	۱۲,۰۰۰	ذرت
۱۳۰	۲۹,۰۰۰	خربزه
۲۴۰	۳۰,۰۰۰	هندوانه
۱۸۰	۳۸,۰۰۰	توت‌فرنگی

الف) منافع حاصل از تولید بهترین محصول چقدر است؟
ب) هزینه فرصت انتخاب بهترین محصول چقدر است؟

- (۱) الف: ۷,۴۴۰,۰۰۰ ب: ۷,۲۰۰,۰۰۰
(۲) الف: ۷,۲۰۰,۰۰۰ ب: ۳,۷۵۰,۰۰۰
(۳) الف: ۷,۴۴۰,۰۰۰ ب: ۳,۷۷۰,۰۰۰
(۴) الف: ۷,۲۰۰,۰۰۰ ب: ۶,۸۴۰,۰۰۰

۲۲۴- کدام مورد پاسخ صحیح و کامل سؤالات زیر است؟

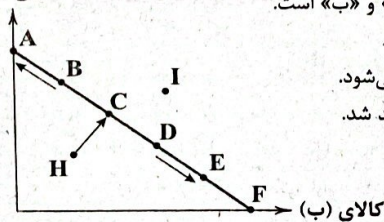
الف) در صورت برآورده شدن نیاز یک کشور به وسیله واردات، کدام مطلب صادق است؟
ب) اولین اصل از اصول تصمیم‌گیری درست، است.

ج) منظور از هزینه فرصت، از دست دادن می‌باشد که وابسته به تصمیم آن‌هاست.

- (۱) الف: این کشور با این‌که وارداتی انجام داده اما هنوز هم با کمیابی منابع مواجه خواهد بود. ب: محاسبه هزینه فرصت ج: گزینه‌های خوب بعدی
(۲) الف: مشکلات مربوط به کمیابی در این کشور با توجه به بده - بستان حل خواهد شد. ب: محاسبه هزینه فرصت ج: بهترین گزینه بعدی
(۳) الف: این کشور با این‌که وارداتی انجام داده اما هنوز هم با کمیابی منابع مواجه خواهد بود. ب: شناسایی منابع کمیاب ج: بهترین گزینه بعدی
(۴) الف: مشکلات مربوط به کمیابی در این کشور با توجه به بده - بستان حل خواهد شد. ب: شناسایی منابع کمیاب ج: گزینه‌های خوب بعدی

۲۲۵- با توجه به قید بودجه زیر، کدام گزینه نادرست است؟

کالای (الف)

- (۱) هر کدام از نقاط روی قید بودجه، نشان‌دهنده میزان دسترسی ما برای خرید کالاهای «الف» و «ب» است.
(۲) حرکت از نقطه H به C به این معنا است که تصمیم داریم تمام بودجه خود را مصرف کنیم.
(۳) زمانی که به صورت نزولی به سمت نقطه E می‌رویم، همزمان از مقدار کالای دیگر کاسته می‌شود.
(۴) هر چه از نقطه B به سمت A حرکت کنیم، میزان بودجه کلی ما هم با کاهش مواجه خواهد شد.

۲۲۶- هر یک از موارد زیر به ترتیب بیانگر کدام اشتباه رایج در تصمیم‌گیری‌ها است؟

- الف) محسن که به تازگی از محل کارش بازنشسته شده است، قصد دارد تمام سرمایه خود را در بازار رمز ارزها، سرمایه‌گذاری کند و سودی بیشتر از سود معمول سایر صندوق‌ها و بانک‌ها دریافت کند.
ب) زهرا در نوشتن فهرست وظایف خود تعلل می‌کند و تا به حال آن‌ها را ننوشته و دسته‌بندی نکرده است زیرا فکر می‌کند این کار به وقت و انرژی زیادی نیاز دارد.

ج) مادر بزرگم که دارای دیابت است به تولد یکی از نوه‌هایش دعوت می‌شود اما نمی‌تواند از آن مهمانی صرف‌نظر کند و وقتی به آن‌جا می‌رود، از کیک و شیرینی‌ها میل می‌کند.

- (۱) اعتماد به نفس بیش از حد - بی‌صبوری زیاد - چسبیدن به وضعیت فعلی
(۲) عدم توجه به هزینه‌های هدررفته - چسبیدن به وضعیت فعلی - بی‌صبوری زیاد
(۳) بی‌صبوری زیاد - عدم توجه به هزینه‌های هدررفته - اعتماد به نفس بیش از حد
(۴) اعتماد به نفس بیش از حد - چسبیدن به وضعیت فعلی - بی‌صبوری زیاد

۲۲۷- کدام گزینه در رابطه با واقعیت صحیح است؟

- ۱) به طور کلی بهتر است یک شرکت، به جای تولید بر روی مرز امکانات تولید، در درون مرز امکانات، تولید کند.
- ۲) مرز امکانات تولید، مرزی است بین آنچه یک کسب و کار با استفاده از منابع موجود و در دسترس می‌تواند تولید کند و آنچه نمی‌تواند.
- ۳) نقشه راه‌ها مثالی از یک الگوست، زیرا جزئیات از جمله ساختمان‌ها، درختان و دست‌اندازها را علاوه بر راه‌های اصلی و فرعی نشان می‌دهد.
- ۴) وقتی تولید کارا باشد، این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود؛ بدون آن‌که از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

۲۲۸- در رابطه با عوامل تولید، کدام گزینه آن را به طور کامل بیان می‌کند؟

- ۱) منابع طبیعی، زمین و نیروی انسانی
- ۲) سرمایه مالی، سرمایه و نیروی انسانی
- ۳) منابع طبیعی، سرمایه و نیروی انسانی
- ۴) سرمایه مالی، سرمایه فیزیکی و نیروی کار

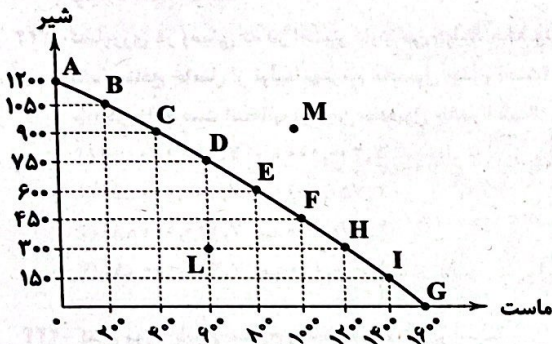
۲۲۹- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید (PPF) زیر:

الف) تولید در کدام نقطه با منابع موجود ممکن نیست؟

ب) تولید در کدام نقطه ناکارا است؟

ج) با توجه به نقطه F، هزینه فرصت تولید ۴۰۰ کیلو ماست بیشتر چیست؟

- ۱) الف: نقطه M ب: نقطه L ج: ۳۰۰ کیلو شیر
- ۲) الف: نقطه L ب: نقطه M ج: ۴۰۰ کیلو ماست
- ۳) الف: نقطه M ب: نقطه L ج: ۴۰۰ کیلو ماست
- ۴) الف: نقطه L ب: نقطه M ج: ۳۰۰ کیلو شیر

۲۳۰- چرا افزایش میزان تولید در یک محصول در منحنی مرز امکانات تولید، هر بار هزینه فرصت بیشتری برای ما به بار می‌آورد؟

- ۱) به منظور جبران منافعی که از دست رفته است، باید هزینه فرصت بیشتری پرداخت شود تا بین محصول تولیدی و محصول صرف‌نظر شده تعادل برقرار شود و آن کارگاه تولیدی بتواند از منحنی عبور کند.
- ۲) با افزایش سطح تولید یک محصول هر بار سطح بالاتری از منابع مصرف شده و با چشم‌پوشی از مقدار بیشتری کالای نوع دیگر، هزینه فرصت بیشتری پرداخت می‌شود.
- ۳) به تناسب افزایش حجم تولیدات هر محصول، هزینه تولید آن محصول نیز افزایش می‌یابد و سطح سودآوری کاهش یافته پس باید از هزینه‌های بیشتری چشم‌پوشی کرد.
- ۴) تخصیص مساوی منابع و امکانات بین تولیدات مختلف یک کارگاه سبب می‌شود هر بار که میزان تولید یک محصول افزایش می‌یابد، متناسب با آن هزینه فرصت هم افزایش یابد.